

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA,
T. VANSOVEJ 32, 971 01 PRIEVIDZA

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

DOPRAVNÝ EKONÓM

študijný odbor

3760 M prevádzka a ekonomika dopravy

Obsah

1	ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE	3
2	CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	5
3	VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY	7
3.1	Prehľad odborov ponúkaných školou	10
3.2	Charakteristika školy	11
3.3	Plánované aktivity školy	12
3.4	Charakteristika pedagogického zboru	14
3.5	Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov	14
3.6	Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy.....	15
3.7	Medzinárodná spolupráca a projekty školy	16
3.8	Spolupráca so sociálnymi partnermi	17
3.8.1	Spolupráca s rodičmi	17
3.8.2	Spolupráca so zamestnávateľmi	17
3.8.3	Spolupráca s inými partnermi.....	17
4	CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	18
4.1	Popis školského vzdelávacieho programu	18
4.2	Základné údaje o štúdiu	19
4.3	Organizácia výučby	19
4.4	Zdravotné požiadavky na žiaka	20
4.5	Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci.....	20
5	PROFIL ABSOLVENTA	21
5.1	Charakteristika absolventa	21
5.2	Kompetencie absolventa	24
5.2.1	Kľúčové kompetencie.....	24
5.2.2	Všeobecné kompetencie	26
5.2.3	Odborné kompetencie.....	28
6	UČEBNÝ PLÁN ŠTUDIJNÉHO ODBORU 3760 M DOPRAVNÝ EKONÓM	32
7	UČEBNÉ OSNOVY ŠTUDIJNÉHO ODBORU 3760 M PREVÁDZKA A EKONOMIKA DOPRAVY	39
8	PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V ŠTUDIJNOM ODBORE 3760 PREVÁDZKA A EKONOMIKA DOPRAVY	41
8.1	Materiálne podmienky	41
8.2	Personálne podmienky	43
8.3	Organizačné podmienky	43
8.4	Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	44
9	PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO – VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V ŠTUDIJNOM ODBORE 3760 M PREVÁDZKA A EKONOMIKA DOPRAVY	45
10	VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV ŠTUDIJNÉHO ODBORU 3760 M PREVÁDZKA A EKONOMIKA DOPRAVY	48
11	UKONČOVANIE ŠTÚDIA V ŠTUDIJNOM ODBORE 3760 M PREVÁDZKA A EKONOMIKA DOPRAVY	50

1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola T. Vansovej 32, 971 01 Prievidza
Názov školského vzdelávacieho programu	Dopravný ekonóm
Kód a názov ŠVP	37 Doprava, pošty a telekomunikácie
Kód a názov študijného odboru Zameranie	3760 M prevádzka a ekonomika dopravy
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	28. august 2013
Miesto vydania	SOŠ, T. Vansovej 32, Prievidza
Platnosť ŠkVP	01.september 2013 začínajúc 1. ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Telefón	Fax	e-mail	Iné
Mgr. Ján Mata riaditeľ školy	+465422968	0465422351	stavpd@stavpd.sk	www.stavpd.sk
Ing. Elena Kubišová RNDr. Oľga Lenhartová zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie	+465423487	0465422351	stavpd@stavpd.sk	www.stavpd.sk
Ing. Jozef Hince zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie	+465424003	0465424003	stavpd@stavpd.sk	www.stavpd.sk
Ing. Jana Poliaková zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie			stavpd@stavpd.sk	www.stavpd.sk
Mgr. Vierošlava Hasáková výchovný poradca	+465424003	0465424003	stavpd@stavpd.sk	www.stavpd.sk
PaedDr. Ivan Mihálik výchovný poradca	+465424358	0465422351	stavpd@stavpd.sk	www.stavpd.sk

Zriaďovateľ:

Trenčiansky samosprávny kraj
K dolnej stanici 7282/20A
911 01 Trenčín

Prievidza 01. 09. 2013

Mgr. Ján Mata
riaditeľ školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

[illegible]

2 CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Poslaním školy je profesionálne a kvalifikovane poskytovať vzdelanie, ktoré žiaka vo zvolenom odbore plnohodnotne pripraví pre trh práce a na celoživotné vzdelávanie. Perspektívou je slobodný a zodpovedný žiak, schopný uplatniť sa v náročnom konkurenčnom prostredí. Poslaním našej školy nie je len odovzdávať vedomosti a pripravovať našich žiakov na povolanie a získanie prvej kvalifikácie, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov. Škola je otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.

Naša škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. Naše ciele v systéme výchovy a vzdelávania spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosocionálnemu správaniu, etike, sebaregulácii ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba, svoj rozvoj a tvorivosť.

STRATEGICKÉ CIELE ŠKOLY

- ❖ **zabezpečovať komplexné odborné vzdelávanie v oblasti stavebníctva, strojárstva, elektrotechnického priemyslu, umeleckého spracovania dreva**
  - v študijných a učebných odboroch ponúkať podľa možností školy a záujmu žiakov jednotlivé zamerania s cieľom pripraviť špecializovaných odborníkov a nepresýtiť trh práce jednou profesiou,
  - v učebných odboroch zabezpečovať prípravu v stavebných, strojárskych, elektrotechnických a stolárskych remeslách podľa konkrétnych potrieb trhu práce. Zatraktívniť a propagovať na verejnosti tie remeslá o ktoré je záujem zo strany zamestnávateľov v regióne.
- ❖ **zabezpečiť uplatnenie absolventov v praxi alebo ich pripraviť na ďalšie vzdelávanie**
  - spolupracovať so stavebnými, strojárskymi, dopravnými, elektrotechnickými, stolárskymi a nábytkárskymi firmami v regióne – monitorovať ponuku pracovných príležitostí pre študijné a učebné odbory na pozícií stredných stavebných, dopravných, strojárskych, drevárskych technikov a elektrotechnikov, remeselníkov, pomocných stavebných robotníkov,
  - spolupracovať s vysokými školami v súvislosti s ponukou možností ďalšieho štúdia pre absolventov našich študijných odborov,
  - v študijných odboroch ponúknuť skvalitnenie prípravy absolventov na štúdium na vysokých školách v rámci vzdelávacích krúžkov,
  - zabezpečiť pre žiakov kariérne poradenstvo,
  - absolventom trojročných učebných odborov prezentovať formy a možnosti nadstavbového štúdia,
  - motivovať žiakov z odboru stavebná výroba k ukončeniu vzdelania poskytovaného základnou školou a k pokračovaniu štúdia v trojročných učebných odboroch,
- ❖ **tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov zamerať na :**
  - **aplikáciu na prax**
    - v študijných odboroch sa pri vyučovaní odborných predmetov zamerať na medzipredmetovú integráciu s odborným výcvikom a odbornou praxou,
    - v rámci predmetov prax, odborný výcvik alebo v rámci súvislej odbornej praxe žiakov študijných odborov spolupracovať s odbornými firmami v regióne, organizovať na škole ich prezentačné a firemné dni,

- v rámci predmetu odborný výcvik realizovať podľa možností produktívne práce žiakov vo firmách,
  - zavádzať do vyučovania aktuálne technológie a postupy, pracovať s novými materiálmi,
  - rozvíjať spoluprácu so zamestnávateľmi a odbornými firmami pri možnostiach materiálno technického zabezpečenia odborných predmetov.
- **posilnenie využívania informačných a komunikačných technológií vo vyučovacom procese**
    - disponibilné hodiny využiť na zaradenie predmetov aplikovaná informatika, výpočtová technika v odbore,
    - na odborných predmetoch pracovať s grafickými systémami – výpočtová technika v odbore ALLPLAN NEMETSCHKE, AutoCAD, Arcon, Pro100, ekonomické predmety – CENKROS – rozpočtovanie stavieb,
    - v predmetoch administratíva a korešpondencia, účtovníctvo, prax pokračovať v práci s príslušnými softwéromi – ALFA, OMEGA, OLYMP,
    - využívať informačné technológie a internet aj na ostatných predmetoch v rámci zamerania a kapacitných možností učebnej výpočtovej techniky,
    - využívať multimediálne učebne s interaktívnou tabuľou,
    - v rámci mimoškolských aktivít pokračovať v možnosti využívania internetu pre žiakov v popoludňajších hodinách,
    - využívať edukačné programy vo vyučovaní.
  - **zabezpečenie kvalitného vyučovania cudzích jazykov**
    - zabezpečiť 100 % kvalifikovanosť učiteľov pri vyučovaní cudzích jazykov,
    - disponibilné hodiny vo všeobecno – vzdelávacích predmetoch využiť na posilnenie vyučovania prvého cudzieho jazyka,
    - využívať na vyučovanie jazykové laboratórium,
    - zabezpečiť vhodné materiálno – technické prostriedky, pomôcky a literatúru na vyučovanie cudzích jazykov,
    - vyučovanie cudzích jazykov ponúknuť aj v rámci vyučovania nepovinných predmetov a formou krúžkov v záujmovom vzdelávaní (konverzácia v cudzom jazyku, cudzojazyčná korešpondencia),
    - v študijných odboroch doceliť jazykovú pripravenosť absolventov na komunikáciu vo svojom odbore v cudzojazyčnom prostredí zaradením predmetu cudzie jazyky v odbore,
  - **rozvíjanie vzťahu k ochrane a tvorbe životného prostredia**
    - aktivity v rámci environmentálnej výchovy,
    - zaradenie predmetu ekológia v stavebníctve,
    - separované zbery na škole,
    - projektové návrhy a realizácia úpravy okolia školy.
  - **uplatňovanie nových metód a foriem vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, projektového a programového vyučovania**
  - **podporu zapájania žiakov do súťaží, olympiád, stredoškolskej odbornej činnosti**
  - **tvorbu hodnotiaceho systému merania výsledkov vzdelávania**
  - **prezentáciu záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít**
- ❖ **rozvíjať osobnosť, špecifické záujmy, schopnosti a nadanie všetkých žiakov**
    - vytvárať prostredie založené na tvorivom, humánnom, hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu žiaka,
    - viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
    - rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi,

- rozvíjať vzdelávací proces skvalitňovaním vzťahov a komunikácie – učiteľ – žiak – rodič,
- zabráňovať prejavom šikanovania, diskriminácie, násilia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie,
- presadzovať zdravý životný štýl.

❖ **pokračovať v práci v nadnárodných a grantových projektoch**

- zapájať sa do podprogramov programu celoživotného vzdelávania Leonardo da Vinci, Comenius,
- participovať na úrovni partnerstva v pilotných nadnárodných projektoch,
- zapájať sa do národných projektov, ktoré prispievajú k rozvoju kompetencií a zručností žiakov a prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce,
- zapájať sa do grantových projektov zameraných na rozvoj školy,

❖ **zlepšiť estetické prostredie školy**

- motivovať žiakov k vypracovávaniu projektov a návrhov interiérových alebo exteriérových úprav,
- produktívnymi prácami žiakov zlepšiť prostredie v triedach, spoločných priestoroch a vonkajšom areáli školy,
- zrekonštruovať hygienické priestory školy,
- v spolupráci so zahraničným partnerom zrealizovať interiérové úpravy učební a vestibulu v objektoch teoretického vyučovania.

❖ **rozvíjať marketingové aktivity školy**

- pravidelne aktualizovať webovú stránku školy,
- vydávať školský časopis na internetovej stránke školy,
- rozvíjať spoluprácu s odbornými školami v regióne, v rámci Slovenska a v zahraničí,
- rozvíjať spoluprácu so základnými školami v okrese Prievidza,
- prezentovať mimoriadne úspechy žiakov v súťažiach a olympiádach,
- spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania, prípravy a politiky zamestnanosti v Prievidzi a našom regióne,
- rozvíjať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vymieňať si vzájomne skúsenosti a poznatky,
- rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb žiakov.

3 VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Stredná odborná škola, T. Vansovej 32, Prievidza sa nachádza v širšom centre mesta na Ulici T. Vansovej 32 a Ulici T. Vansovej 28, vzdialená je 5 minút pešej chôdze od železničnej a autobusovej stanice. Škola pripravuje odborníkov pre elektrotechnický priemysel, strojársku výrobu, dopravu a automobilový priemysel. V rámci regiónu Hornej Nitry je jedinou strednou odbornou školou so stavebným, dopravným a nábytkárskym zameraním.

Dejiny našej školy sa začali písať v druhej polovici 20. storočia, keď sa popri banskom priemysle na Hornej Nitre začínajú budovať drevárske, stavebné a iné podniky.

Odborné učilište pre stavebné profesie v Banskej Štiavnici vzniklo 1. 9. 1954. Učni zo Štiavnic sa podieľali na bytovej výstavbe v Krupine, Novej Bani, Vyhniach i vo fašistami vypálenom Švermove. Pracovali i na mládežníckych stavbách v Hodruši, v Antole, v Banskej Štiavnici a Banskej Belej. Vznik Odborného učilišťa v Prievidzi sa datuje od školského roku 1955/1956, keď boli z baníckeho učilišťa v Handlovej vyčlenení učni – murári a zaradení do strediska pracujúceho dorastu v Prievidzi, z ktorého bolo vytvorené Odborné učilište štátnych pracovných záloh č.17. V roku 1957 po zrušení štátnych pracovných záloh bolo zriadené stredisko pracujúceho dorastu v Prievidzi číslo 201 pri národnom podniku Priemstav Prievidza. Od 1. júla 1960 bolo Odborné učilište Banská Štiavnica pričlenené k Priemstavu v Prievidzi. V školskom roku 1960/61 bolo stredisko praktického dorastu č.201 premenované na Učňovské stredisko pri n. p. Priemstav Prievidza. V školskom roku 1962/63 bolo učilište pričlenené k Odbornému učilištu Banská Štiavnica. V školskom roku 1963/64 sa stalo znova samostatným učňovským strediskom. V roku 1966 bolo odborné učilište na návrh podniku zaradené do siete učňovských stredísk. Učilište bolo vo svojich začiatkoch umiestnené v priestoroch Odborného učilišťa Bane Cígeľ a neskôr v Robotníckom dome v Prievidzi, ktorý patril národnému podniku Priemstav. Národný podnik Priemstav začal budovať odborné učilište so školou, telocvičňou, športovým areálom, spoločenskou miestnosťou a internátom na sídlisku Žabník, ktoré v septembri 1966 odovzdal do užívania. Od školského roku 1967/68 bolo učňovské stredisko zaradené do sekcie odborných učilíšť. Prvý september 1967 je i dátumom vzniku OU Priemstav, n.p. Prievidza na čele s riaditeľom Jozefom Ondrejkom. Učilište zabezpečovalo celkovú prípravu učňov s teoretickým vyučovaním v profesii murár, tesár a podlahár nielen pre n.p. Priemstav, ale aj pre Banské stavby Prievidza, OSP Prievidza a iné podniky na Slovensku.

Od roku 1975 sa v odbornom učilišti zaškoľovali zahraniční študenti z Vietnamu v profesii murár a tesár a ich študijný pobyt sa skončil v januári 1978. Od 1. 9. 1979 bolo odborné učilište zaradené do siete stredných odborných učilíšť a nastala aj zmena vedenia stredného odborného učilišťa stavebného. Jeho riaditeľom sa stal Jaroslav Krč. V roku 1982 sa dobudovali dielne č.1, zväračská škola, dielne č.2, priestory šatní pre odborný výcvik a postupne aj športoviská.

V roku 1990 po rozpade materského podniku Priemstav sa stredné odborné učilište stalo samostatným právnym subjektom, ktorého zriaďovateľom bolo Ministerstvo stavebníctva SR. Zároveň do funkcie riaditeľa SOU stavebného nastupuje po konkurze Ing. František Hlaváč.

Dňa 1. 9. 1991 vznikla SPŠ stavebná v Prievidzi. V roku 1993 sa delimitovali od Priemstavu objekty Robotníckeho domu, závodnej jedálne s kuchyňou a spoločenskej miestnosti. Robotnícky dom sa prebudoval na školský pavilón a 1. 9. 1994 bol slávnostne odovzdaný do užívania s ôsmimi učebňami, rysovnou, kabinetmi, zborovňou a šatňami.

Od 1. 9. 1998 Ministerstvo výstavby a verejných prác SR ustanovilo Učilište stavebné v Prievidzi ako organizačnú zložku Stredného odborného učilišťa stavebného v Prievidzi. Po 47 rokoch, 1. 9. 2001, bolo SOU stavebné ako samostatný právny subjekt zrušené a pričlenené k SPŠ stavebnej, a tak vznikla ZŠŠ stavebná v Prievidzi. Jej riaditeľom sa stal Ing. Mgr. Jozef Kobela.

V posledných rokoch sa názov našej školy niekoľkokrát zmenil. Zásadnou skutočnosťou, ktorá určila jej súčasnú podobu, však bolo zlúčenie pôvodnej Združenej strednej školy stavebnej v Prievidzi a Stredného odborného učilišťa nábytkárskeho v Pravenci.

Od 1. 3. 2009 nesie naša škola názov Stredná odborná škola, T. Vansovej 32 v Prievidzi. Riaditeľom školy sa stal Mgr. Ján Mata.

Ďalšia zmena vo vývoji školy nastala od 1.7.2012, kedy do strednej odbornej školy boli pričlenené všetky odbory zrušenej SOŠ polytechnickej, Falešníka 6, Prievidza. Škola sa stala jedinou školou v Prievidzi, ktorá pripravuje žiakov v oblasti remesiel.

Zameraním školy je poskytovanie stredného, úplného stredného, nižšieho stredného odborného vzdelania v študijných, učebných odboroch, nadstavbovom štúdiu v oblasti stavebníctva, strojárstva, elektrotechnického priemyslu, dopravného priemyslu a umeleckoremeselnej výroby. Činnosť školy je koordinovaná radou školy, radou rodičov, odborovou organizáciou a študentským parlamentom.

Na základe analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce a analýzy práce školy sme identifikovali všetky pozitíva a negatíva školy, ktoré nám signalizovali, čo všetko máme zmeniť, čo ponechať tak, aby náš výchovno-vzdelávací proces mal stále vyššiu a vyššiu kvalitatívnu úroveň. Vychádzajúc zo SWOT analýzy:

Silné stránky školy sú:

- kvalifikovanosť učiteľov a odbornosť vyučovania,
- ďalšie uplatnenie absolventov v praxi,
- mimoškolské a prezentačné aktivity školy,
- vybavenosť školy IKT technológiami,
- úspešnosť v nadnárodných projektoch,
- výsledky žiakov v súťažiach,
- tradícia školy,
- poloha školy,
- aplikácia na prax.

Slabé stránky školy sú:

- materiálno-technické zabezpečenie školy,
- náklady na energie,
- finančné zaťaženie spojené s udržiavaním objektu bývalého SOU nábytkárskeho v Pravenci,
- vysoká absencia žiakov v učebných odboroch,
- nízka vedomostná úroveň prichádzajúcich žiakov zo základných škôl.

Príležitosti školy:

- rozvoj regionálneho trhu práce,
- otvorenie trhu práce pre stavebníctvo a nábytkárstvo v krajinách EÚ
- spolupráca so stavebnými a drevárskymi firmami v regióne
- spolupráca s vysokými školami
- grantové rozvojové projekty
- cvičné práce pri rekonštrukciách školských objektov
- príprava na celoživotné vzdelávanie

- bezproblémové uplatnenie absolventov školy v priemyselných podnikoch v Prievdzi alebo mimo mesta, prípadne regiónu,
- fungujúce partnerstvo s podobnými školami doma a v zahraničí (Chorvátsko, Slovinsko, Nemecko, Česko, Poľsko),
- dobrá a funkčná spolupráca so zamestnávateľmi a zriaďovateľom, ŠPÚ a ŠIOV ako predpokladu dobrých koncepčných a poradenských služieb,
- zosúladenie odbornosti žiakov s požiadavkami trhu práce na základe analýz podnikateľských subjektov.

Hrozby pre školu:

- demografický vývoj,
- nezamestnanosť v regióne,
- zlučovanie škôl.

3.1 Prehľad odborov ponúkaných školou

4- ročné študijné odbory:

3650 M	stavitel'stvo
3917 M 0	technické a informatické služby v stavebníctve (Reality a podnikanie v stavebníctve)
8269 M	tvorba nábytku a interiéru
3765 M	technika a prevádzka dopravy
3760 M	prevádzka a ekonomika dopravy

4- ročné študijné odbory s odborným výcvikom:

2697 K	mechanik elektrotechnik
2426 K	programátor obrábacích a zváracích strojov a zariadení
2413 K	mechanik strojov a zariadení

3- ročné učebné odbory:

3661 H	murár
3663 H	tesár
3678 H	inštalatér
3355 H	stolár
8557 H	umelecký stolár
2487 H 01	autoopravár - mechanik
2487 H 02	autoopravár – elektrikár
2466 H	mechanik opravár - stroje a zariadenia
2433 H	obrábač kovov
2683 H	elektromechanik

2 – ročný učebný odbor:

3686 F	stavebná výroba
--------	-----------------

2 – ročné nadstavbové študijné odbory:

3659 L	stavebníctvo
8501 L	umeleckoremeselné práce
3757 L	dopravná prevádzka
2414 L 01	strojárstvo – výroba, montáž a oprava prístrojov, strojov a zariadení
2675 L 02	elektrotechnika – výroba a prevádzka strojov a zariadení

3.2 Charakteristika školy

Škola pozostáva z viacerých samostatných komplexov, ktoré sú tvorené administratívnou budovou, objektmi teoretického a praktického vyučovania, telovýchovnými zariadeniami, objektom bývalého internátu a školskou jedálňou.

- V administratívnej budove sú umiestnené kancelárie pre manažment školy, ekonomický úsek a hospodársku správu. Časť budovy sa využíva na teoretické vyučovanie. Nachádzajú sa tu učebne, kabinety, odborné učebne, učebňa s audiovizuálnou technikou a učebne informatiky. Na prízemí sa nachádzajú šatne žiakov.
- Objekt teoretického vyučovania TV 2 je určený pre teoretické vzdelávanie žiakov. Je vzájomne prepojený s administratívnou budovou. V dvojpodlažnej budove sa nachádza zborovňa, kabinety, učebne, odborné učebne, kancelária zástupcu školy. Výchovný poradca má k dispozícii kabinet, kde sa stretáva so žiakmi, rodičmi, sociálnymi pracovníkmi a pod.
- Objekt teoretického vyučovania TV 1 je určený pre teoretické vzdelávanie. V päťpodlažnej budove sa nachádzajú kmeňové učebne, rysovine, učebne informatiky a výpočtovej techniky, jazykové laboratórium pre výučbu cudzích jazykov, tri multimediálne učebne, z ktorých dve sú vybavené interaktívnou tabuľou a odborné skupinové učebne. Na prízemí budovy sú umiestnené šatne žiakov a odborné učebne pre vyučovanie elektrotechnických predmetov. V suteréne je pohybové štúdio a stavebné laboratórium. Súčasťou objektu je zborovňa, zasadacia miestnosť, žiacka knižnica, kabinety učiteľov, kabinet výchovného poradcu, kancelária zástupcu riaditeľa školy a administratívne priestory.
- Objekty praktického vyučovania sa nachádzajú v areáli školy na Ulici T. Vansovej 28 a na Ulici Košovská 6, Prievidza. V objekte na ulici T. Vansovej 28 sú vybavené dielne na vyučovanie predmetu odborný výcvik podľa jednotlivých odborov – stolárska, tesárska dielňa a elektrodielňa, kabinety pre majstrov odbornej výchovy, sociálne zariadenia, šatne žiakov. Na ulici Košovská 6 sú dve triedy pre zabezpečovanie praktickej prípravy a 14 dielní praktického vyučovania, kabinety pre majstrov odbornej výchovy, miestnosť pre stretnutia MOV so žiakmi a rodičmi. Dielne praktického vyučovania majú 6 skladov na skladovanie hutného materiálu, olejov a mazív, technických plynov, farieb, náradia a osobných ochranných pracovných pomôcok. Šatne a hygienické priestory s 10 sprchami pre chlapcov, 4 pre dievčatá, zabudovanú plynovú kotolňu a pracovisko strojnej údržby a elektroúdržby.
- Telovýchovné zariadenia pozostávajú z telocvične s rekonštruovanými sociálnymi zariadeniami a hygienickými priestormi, trávnatého futbalového ihriska, volejbalového ihriska a tenisového kurtu. Žiaci majú možnosť počas vyučovania, ako aj v rámci voľno časových aktivít, využívať posilňovňu.
- Školská jedáleň je prepojená s budovou teoretického vyučovania TV 1. Má vlastnú kuchyňu. Kapacita jedálne je 500 stravníkov.
- Budova bývalého internátu – samostatná 7 podlažná budova. V objekte sa nachádzajú dve odborné učebne na vyučovanie odborných strojárskych predmetov, ateliér určený pre vyučovanie odborných predmetov v odbore umelecký stolár, umeleckoremeselné spracovanie dreva a tvorba nábytku a interiéru, kabinet učiteľov, sociálne zariadenia. Väčšina priestorov je však určená na prenájom.

Škola je kapacitne vybudovaná a vybavená pre vzdelávanie v študijných, učebných odboroch nadstavbovom, pomaturitnom štúdiu dennou alebo externou formou. Poskytuje priestory a zariadenia na vzdelávanie, široké spektrum pre mimoškolskú činnosť a prezentačné aktivity.

V roku 2008 bol úplne zrekonštruovaný systém vykurovania s prechodom na využitie troch lokálnych kotolní, ktorými sa zabezpečuje vykurovanie celého komplexu.

Ďalšie investície pre najbližšie obdobie sa pripravujú v oblasti rekonštrukcie objektov teoretického a praktického vyučovania, administratívnej budovy pri ich zateplení, výmene okien s cieľom úspory energií, V objektoch teoretického vyučovania chceme zrealizovať interiérové úpravy

a úpravy školského exteriérového priestoru. V spolupráci s Radou rodičov, využitím príspevkov rodičovského združenia, využitím príspevkov grantových projektov plánujeme doplniť a zmodernizovať materiálno – technické zabezpečenie vyučovacieho procesu.

3.3 Plánované aktivity školy

Dosahovanie požadovaných aktivít a vhodná prezentácia školy sú výsledkom kvality vzdelávania.

Škola sa aj naďalej bude snažiť vytvoriť a zabezpečiť všetky podmienky pre skvalitnenie života na škole realizovaním:

- Záujmové aktivity
  - krúžky cudzích jazykov
  - športové a turistické krúžky
  - matematicko-fyzikálne krúžky
  - internetový krúžok
  - krúžky súvisiace s odborným zameraním žiakov
  - krúžky výtvarno – priestorových disciplín
  - tanečný krúžok
  - fotografický krúžok
- Súťaže
  - olympiáda z anglického jazyka
  - olympiáda z nemeckého jazyka
  - olympiáda ľudských práv
  - kvíz „Čo vieš o EÚ ?“
  - matematické súťaže - MAKS, matematický klokan, matematická súťaž pre SOŠ
  - Hviezdoslavov Kubín
  - stredoškolská odborná činnosť
  - súťaž v oceňovaní stavebných prác v programe Cenokros
  - súťaže odbornej zručnosti – MURÁR, súťaž BOZP
  - športové súťaže podľa regionálnej ponuky
  - strojárka a elektrotechnická súťaž Zenit
  - školské súťaže žiakov v športových disciplínach
- Exkurzie
  - Odborné exkurzie – Porotherm Zlaté Moravce, Cementáreň Ladce, Porfix Zemianske Kostol'any, ČOV Prievidza, líniová dopravná stavba, Nábytok a bývanie Nitra, Ytong Zemianske Kostol'any, LIGNART Prievidza, ENO Zemianske Kostol'any, Tondach Nitrianske Pravno, PERI Senec, JE Mochovce, KIA Žilina, WW Bratislava
  - výstavy – Coneco Bratislava, PRO ARCH Banská Bystrica, Medzinárodný strojársky veľtrh Nitra, autosalón Bratislava
  - exkurzie zo všeobecnovzdelávacích predmetov - Národné literárne múzeum, Národný cintorín, Múzeum M. Benku Martin, prehliadka budov štátnej správy Bratislava, Múzeum SNP Banská Bystrica

- Poznávacie zájazdy, exkurzie z architektúry – jedno až viacdňové zahraničné exkurzie po európskych mestách – Londýn, Paríž, Drážďany, Viedeň
- Odborné podujatia a akcie
  - odborná prezentácia firmy Velux
  - odborná prezentácia firmy SIKA
  - odborná prezentácia firmy ISSOVER
- Kultúrne – spoločenské podujatia
  - návšteva hudobného pásma s protidrogovou tematikou alebo tematikou proti rasizmu a ochrany ľudských práv
  - návšteva divadelného predstavenia so stálou divadelnou scénou
  - návšteva muzikálu alebo tanečného predstavenia v Prievidzi
  - návšteva divadelného predstavenia v anglickom alebo nemeckom jazyku
  - imatrikulácie
  - stužkové slávnosti
  - Burza stredných škôl v Prievidzi
  - Daruj kvapku krvi v spolupráci s červeným krížom
  - Deň narcisov v spolupráci s ligou proti rakovine
  - Modrý gombík
  - Vianočné trhy, vianočná pošta – predvianočné podujatia na škole
  - výstava grafických žiackych prác a výrobkov na konci školského roku
  - návšteva detského domova
- Besedy a pracovné stretnutia
  - racionalizácia štúdií a efektívne osvojovanie poznatkov – beseda o psychológom
  - beseda s protidrogovou tematikou HOS v Prievidzi
  - beseda so zástupcami Úradu práce v Prievidzi
  - beseda s lekárom – výchova k manželstvu a rodičovstvu
  - besedy s príslušníkom PZ na tému riziká odchodu do zahraničia
  - besedy s príslušníkom PZ, MP s náplňou kriminality a protispoločenskej činnosti
- Mediálna prezentácia
  - aktuálna prezentácia na webovej stránke školy
  - deň otvorených dverí
  - prezentácia v rámci realizácie nadnárodných projektov
  - prezentácia školy v regionálnych masmédiách
- Odborné stáže
  - mobilitné stáže v rámci podprogramu Leonardo da Vinci v odbornom vzdelávaní pre žiakov vyšších ročníkov štúdií

- výmenné odborné stáže v spolupráci so stálymi zahraničnými partnermi z Nemecka, Poľska, Českej republiky

Plánované aktivity školy sú organizované samostatne v rámci jednotlivých foriem štúdia, odborov a ročníkov alebo ako spoločné podujatia podľa záujmu a možností žiakov pre výber školy. Harmonogram podujatí je súčasťou plánu práce školy na príslušný školský rok.

3.4 Charakteristika pedagogického zboru

Stabilizovaný pedagogický zbor vrátane majstrov odborného výcviku a tvorí viac ako 50 zamestnancov, z ktorých niektorí pracujú na znížený pracovný úväzok. Priemerný vek pedagógov je okolo 40 rokov. Všetci učitelia spĺňajú požiadavky na odbornú a pedagogickú spôsobilosť. Výchovní poradcovia školy a riaditeľ majú okrem odbornej a pedagogickej spôsobilosti aj zákonom predpísané vzdelanie v oblasti výchovného poradenstva a školského manažmentu. Metodik protidrogovej prevencie absolvoval kvalifikačné štúdium potrebné pre výkon svojej špecializácie. Škola nemá školského psychológa, ale využíva služby psychológov a špeciálnych pedagógov CPPPaP, resp. SCPPaP.

3.5 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Je zamerané na udržanie a zvyšovanie pedagogickej spôsobilosti a kompetencie pedagogických zamestnancov. Ciele ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov :

- príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií – predsedovia predmetových komisií, metodik environmentálnej výchovy,
- príprava pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si jazykových kompetencií,
- rozširovanie spôsobilostí a schopností efektívne pracovať s IKT,
- uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe,
- sprostredkovať aktuálny transfer odborných informácií z oblasti stavebníctva, ekonomiky, nábytkárstva, strojárstva, elektrotechniky a dopravy,
- sprostredkovať inovácie z pedagogiky a metodiky vyučovania jednotlivých predmetov,
- príprava pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami výpočtová technika, videotechnika, multimédiá,
- rozširovanie spôsobilostí a schopností učiteľov odborných predmetov pracovať s grafickými softwérm,
- príprava pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu,
- motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebvzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti,
- zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod,
- príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

V rokoch 2013 – 2018 zamerať vzdelávanie učiteľov odborných predmetov:

Ekonomických:

- rozširovanie spôsobilostí a schopností učiteľov ekonomických predmetov pracovať so mzdovým programom OLYMP a účtovnými programami OMEGA, ALFA

Elektrotechnických:

- nové a revidované STN, zákony a vyhlášky pre elektrotechniku,
- nové technologické riešenia elektroinštalácií,
- inteligentné inštalácie,
- zariadenia svetelnej techniky, ochrán, automatík, pohonov a meničov.
- Auto CAD,
- zabezpečovacie, kamerové systémy,
- požiarna technika, bezdrôtový rozhlas,
- automatizačná technika,
- automatické systémy riadenia,
- elektrické pohony a výkonová elektronika, riadiace obvody pohonov a meničov,
- autoelektronika,
- automatizačná technika,
- technické zariadenia budov,
- vláknová optiku,
- štrukturálne kabeláže LAN,
- optický prenos signálu,
- fotovoltaika,
- netradičné zdroje výroby elektrickej energie,
- cenotvorba spotreby elektrickej energie,
- špecializovaný softvér pre elektrotechniku.

Strojárskych:

- vzdelávanie v oblasti softvéru pre oblasť technického zobrazovania, aplikačných programov pre cestnú dopravu a oblasť IKT

Stavbárskych a drevárskych:

- vzdelávanie v oblasti grafických softvérov zameraných na stavebníctvo a drevárstvo / AutoCAD, NEMETHECK, CENKROS, PRO 100, .../,
- osvojovanie si aktuálnych novín z oblasti stavebných materiálov, konštrukcií a technológií,
- vzdelávanie v programe MEMO, HYPO pre oceňovanie nehnuteľností /učiteľ predmetu realitná prax/

3.6 Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Naša škola využíva štandardné spôsoby hodnotenia: formatívne a sumatívne. Formatívne hodnotenie používame na zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania.

Sumatívne hodnotenie používame na rozhodovanie. Vnútorý systém kontroly sa zameriava hlavne na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, na tvorbu školských vzdelávacích

programov, na dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií, na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálno-technickým vybavením, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad, na mimoškolskú činnosť učiteľov, ale aj na kontrolnú činnosť výchovných poradcov, hospodárskych pracovníkov, upratovačiek a technických pracovníkov školy.

Systém kontroly a hodnotenia výkonov pedagogických pracovníkov je priebežné monitorovanie aktivít zamestnancov a ich formatívne hodnotenie na základe poznatkov získaných:

- pozorovaním, hospitačnou činnosťou, individuálnymi rozhovormi,

- referenciami od žiakov, rodičov a iných odborných zamestnancov,
- vyhodnocovaním výsledkov rôznych typov súťaží a predmetových olympiád,
- vyhodnocovaním úspešnosti externých testovaní,
- zhodnotením dosahovaných výchovno-vyučovacích výsledkov,
- hodnotením činnosti pedagóga v oblasti ďalšieho vzdelávania,
- vyhodnocovaním plnenia činností zadaných nad rámec pracovných úloh.

Jedenkrát ročne budú tieto poznatky zhrnuté v periodickom sumatívnom hodnotení v rámci hodnotiaceho pohovoru so zamestnancom, ktorý bude založený na čiastkových výsledkoch formatívnych hodnotení zameraných na minulé výkony, ale zároveň bude impulzom pre jeho profesijný rozvoj a kariérový rast.

Cieľom vnútorného systému kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je harmonizácia aktivít výchovno-vyučovacieho procesu a zvyšovanie kvality práce jednotlivých zamestnancov. Má viesť k zlepšeniu výkonu a nepretržitému rozvoju kompetencií zamestnancov, k motivácii pedagógov, aby sme sledovali a hodnotili svoj pracovný výkon a pracovné správanie a menili ich kvalitu prostredníctvom kontinuálneho profesijného vzdelávania a sebvzdelávania, a tým zvyšovali kvalitu celej organizácie.

Vedeniu školy umožňuje prepracovaný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov objektívnejšie hodnotiť jednotlivé pracovné výkony, získať, riadiť, rozvíjať a odmeňovať tých, ktorí majú požadované spôsobilosti naplňovať ciele a výchovno-vzdelávacie programy školy a prispievajú ku kvalitnejšiemu, efektívnejšiemu a lepšiemu fungovaniu organizácie ako celku.

U zamestnancov má systém kontroly a hodnotenia podporovať a rozvíjať také profesionálne konanie a správanie, plnenie pracovných úloh, aktivity kontinuálneho vzdelávania a sebvzdelávania rozvíjajúceho profesijné kompetencie, ktoré budú prispievať k dosiahnutiu hodnôt, cieľov a funkcií školy.

3.7 Medzinárodná spolupráca a projekty školy

Škola spolupracuje so školou v Chorvátsku. Cieľom tejto spolupráce je:

- podieľať sa na spoločných projektoch, ktoré by zabezpečili efektívny transfer poznatkov a skúseností,
- posilniť a skvalitniť jazykovú prípravu žiakov (konverzačnú, odbornú),
- posilniť a skvalitniť odbornú prípravu žiakov (transfer inovácií),
- prezentovať vlastnú školu, mesto a krajinu,
- spoznávať inú kultúru, históriu a životný štýl,
- nadväzovať kontakty v rámci kariérového rastu.

V rámci projektov je zapojená:

- **Leonardo da Vinci** – Mobilitný podprogram v rámci programu celoživotného vzdelávania. Je určený pre všetkých žiakov odborného vzdelávania. Hlavným cieľom je podpora účastníkov pri získavaní a využívaní vedomostí, zručností a kvalifikácií so zameraním na ich osobný rozvoj, zamestnateľnosť a účasť na európskom trhu práce. Organizovaním projektov sa zvyšuje kvalita, príťažlivosť odborného vzdelávania a realizuje sa inovácia systémov v odbornom vzdelávaní.

Mobilitné stáže sú integrovanou súčasťou vzdelávacieho procesu v predmetoch odborný výcvik alebo prax. Sú zamerané na prepojenie vzdelávania s praxou a na rozširovanie praktických zručností, ktoré sú aktuálne na regionálnom, ale aj medzinárodnom trhu práce.

Projekty sú nadnárodné. Našimi stálymi partnermi sú školy a firmy z Nemecka, Poľska a Českej republiky. Uznáním nadobudnutých zručností sú certifikáty a osvedčenia.

- **Škola sa priebežne zapája do projektov financovaných ESF**

3.8 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Cieľom školy je zabezpečovať otvorenú komunikáciu s partnermi na regionálnej, národnej a nadnárodnej úrovni. Prioritné zastúpenie majú partneri z praxe z oblasti stavebníctva a nábytkárstva, dopravy, strojárскеj, elektrotechnickej výroby a sociálni partneri.

3.8.1 Spolupráca s rodičmi

Komunikácia s rodičmi sa uskutočňuje pravidelne na stretnutiach s triednymi učiteľmi, minimálne 2x ročne prostredníctvom triednych zasadnutí a konzultácií, 1x ročne na stretnutí s vedením školy a zástupcami Rady rodičov na plenárnom rodičovskom združení. Rodičia sú informovaní o smerovaní, aktivitách a výsledkoch školy. Rodičia sú členmi Rady školy, kde rozhodujú o najdôležitejších problémoch školy a jej ďalšom smerovaní.

Individuálne môžu rodičia využívať konzultácie s výchovnými poradcami, predovšetkým pri poradenstve, nadaných žiakov alebo žiakov s výchovnými a vzdelávacími problémami. Všetci rodičia môžu využívať projekt internetovej žiackej knižky, kde sú priebežne informovaní o študijných výsledkoch z jednotlivých predmetov a webovú stránku školy, na ktorej sa aktualizujú všetky dôležité informácie o dianí na škole a o pripravovaných akciách.

Cieľom školy je zvýšiť komunikáciu s rodičmi, je maximálne otvorená všetkým pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti.

3.8.2 Spolupráca so zamestnávateľmi

Škola aktívne spolupracuje s kmeňovými a zmluvnými zamestnaneckými organizáciami. Spolupráca je zameraná hlavne na poskytovanie odborného výcviku, materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, tematické prednášky, besedy a súťaže, sprostredkovanie rôznych zaujímavých exkurzií a výstav. Zástupcovia zamestnávateľov aktívne pôsobia v rámci odborného výcviku ako inštruktori. Poskytujú škole neoceniteľnú písomnú informáciu – študijné texty, ktoré supľujú nedostatok učebníc v oblasti obsluhy. Spolupracujú pri štruktúrovaní sumatívnych didaktických testov v odbornom výcviku, poskytujú odbornú literatúru pre teoretické vyučovanie a sprostredkujú aktuálne informácie o zmenách a vývoji nových technológií. Väčšina zamestnávateľov zamestnáva aj našich absolventov.

Spolupracujeme v regióne hlavne so stavebnými, strojárskymi, dopravnými, drevárskymi a nábytkárskymi firmami a firmami zameranými na elektrotechniku a zameriavame sa predovšetkým na tieto oblasti:

- zabezpečenie vyučovania odborného výcviku,
- zabezpečenie odbornej praxe pre žiakov študijných odborov,
- poskytovanie produktívnych prác,
- materiálno – technické zabezpečenie odborného výcviku a praxe, prezentačné dni, besedy,
- ponuku pracovných príležitostí pre absolventov.

3.8.3 Spolupráca s inými partnermi

V rámci výchovno – vzdelávacieho procesu spolupracujeme s:

- psychologickými poradňami, špeciálnymi psychologickými poradňami pri riešení výchovných problémov,
- vysokými školami,

- úradom práce,
- policajným zborom, úradom regionálneho zdravotníctva pri preventívnych akciách a pri organizovaní besied a prednášok,
- s metodickými centrami – pri súťažiach a ďalšom vzdelávaní pedagogických zamestnancov,
- Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou pri organizovaní záverečných skúšok,
- s priamo riadenými organizáciami MŠ SR.

4 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola T. Vansovej 32, 971 01 Prievidza
Názov školského vzdelávacieho programu	Dopravný ekonóm
Kód a názov ŠVP	37 Doprava, pošty a telekomunikácie
Kód a názov študijného odboru	3760 M prevádzka a ekonomika dopravy
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná

4.1 Popis školského vzdelávacieho programu

Cieľom štátneho vzdelávacieho programu skupiny študijných odborov 37 Doprava, pošty a telekomunikácie je pripraviť absolventov tak, že sú schopní uplatniť sa vo svojich povolaniach so širokým všeobecnovzdelávacím základom, s odbornými teoretickými vedomosťami i praktickými zručnosťami aplikovateľnými v praxi.

Absolventi študijných odborov s odbornou praxou sú schopní vykonávať kvalifikovanú cieľavedomú samostatnú technickú a prevádzkovú činnosť pri prevádzke, konštrukcii, diagnostike, výrobe, montáži a údržbe elektrotechnických zariadení v doprave a telekomunikáciách i elektronických komunikáciách poznajúc špecifiká systémov v týchto odvetviach. Absolventi sú schopní vykonávať kvalifikované práce pri projektovaní, konštrukcii, výrobe, montáži, ako aj v prevádzke a údržbe elektrotechnických inštalácií a zariadení špeciálne v doprave a telekomunikáciách i elektronických komunikáciách. Tiež vedú vykonávať samostatnú podnikateľskú činnosť v oblasti elektrotechniky, v doprave a elektronických komunikáciách. Absolventi pre oblasť prevádzky a ekonomiky dopravy sú schopní vykonávať činnosti v ekonomickej oblasti a prevádzkové činnosti v oblasti obstarania, zabezpečenia a vykonávania dopravy a prepravy.

Absolventi študijných odborov s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania sú schopní vykonávať kvalifikovanú cieľavedomú samostatnú činnosť spojenú s montážou, nastavovaním, skúšaním, opravami a zavádzaním telekomunikačných zariadení vyšších generácií a pri prevádzke, údržbe a opravách lietadiel. Absolventi sú schopní vykonávať odborné práce technického, ekonomického a organizačného charakteru v jednotlivých druhov dopravy a v oblasti poštovej prevádzky.

Absolvent študijného odboru prevádzka a ekonomika dopravy je pripravený tak, aby po nástupnej praxi mohol vykonávať technicko-hospodárske a ekonomické funkcie, prípadne vysoko kvalifikované robotnícke povolania v oblasti dopravy a prepravy. Odbornou praxou a ďalším vzdelávaním si dokáže rozšíriť alebo prehĺbiť kvalifikáciu.

Absolventi študijných odborov s odbornou praxou sú schopní vykonávať kvalifikovanú cieľavedomú samostatnú technickú a prevádzkovú činnosť pri prevádzke, konštrukcii, diagnostike, výrobe, montáži a údržbe elektrotechnických zariadení v doprave a telekomunikáciách i elektronických komunikáciách poznajúc špecifiká systémov v týchto odvetviach. Absolventi sú schopní vykonávať kvalifikované práce pri projektovaní, konštrukcii, výrobe, montáži, ako aj v prevádzke a údržbe elektrotechnických inštalácií a zariadení špeciálne v doprave a

telekomunikáciách i elektronických komunikáciách. Tiež vedia vykonávať samostatnú podnikateľskú činnosť v oblasti elektrotechniky, v doprave a elektronických komunikáciách. Absolventi pre oblasť prevádzky a ekonomiky dopravy sú schopní vykonávať činnosti v ekonomickej oblasti a prevádzkové činnosti v oblasti obstarania, zabezpečenia a vykonávania dopravy a prepravy.

4.2 Základné údaje o štúdiu

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Získaním základných odborných vedomostí a zručností sa absolvent uplatní ako technik konštrukčného, technologického, montážneho a prevádzkového charakteru, alebo ako technicko-administratívny pracovník v podnikoch a firmách realizujúcich dopravnú, prepravnú, zasielateľskú a logistickú činnosť.
Možnosti ďalšieho štúdia:	Pomaturitné štúdium. Študijné programy prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

4.3 Organizácia výučby

Príprava v školskom vzdelávacom programe 37 doprava, pošty a telekomunikácie v študijnom odbore **3760 M prevádzka a ekonomika dopravy** zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu.

Vyučovanie v študijnom odbore 3760 M 00 prevádzka a ekonomika dopravy je organizované ako denné štúdium s počtom 33 vyučovacích hodín týždenne v každom ročníku štúdia.

Teoretické vyučovanie je organizované v priestoroch školy na T. Vansovej 32. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania. Osvojujú si základy matematiky, fyziky a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Pozostáva z vyučovania všeobecnovzdelávacích predmetov a odborných predmetov. Súčasťou prípravy je ponuka popoludňajších mimoškolských aktivít formou krúžkov a individuálnych konzultácií.

Skladba vyučovacích predmetov bola zostavená na základe profilu absolventa, vzdelávacích cieľov a kompetencií, ktoré má absolvent po ukončení štúdia dosiahnuť.

Všeobecno-vzdelávacie predmety pozostávajú zo vzdelávania v oblasti Jazyk a komunikácia - slovenský jazyk a literatúra a cudzí jazyk; Človek a hodnoty – etická a náboženská výchova; Človek a spoločnosť – dejepis a občianska náuka; Človek a príroda – fyzika a chémia; Matematika a práca s informáciami - matematika a informatika; Zdravie a pohyb - telesná a športová výchova. Trieda sa na vyučovanie cudzích jazykov delí na skupiny podľa podmienok školy.

Vyučovanie všeobecno-vzdelávacích predmetov prebieha v kmeňových a skupinových učebniach teoretického vzdelávania. Podľa charakteru učiva a vzdelávacích metód sa využívajú špecializované učebne, učebne výpočtovej techniky, učebne s interaktívnou tabuľou, jazykové laboratórium a laboratória.

Odborné vzdelávanie sa uskutočňuje formou teoretickej a odbornej prípravy. Hlavné odborné vyučovacie predmety sú: dopravná geografia, dopravná sústava, technické kreslenie, ekonomika, cudzie jazyky v odbore, colná náuka, tovaroznalectvo, dopravné a prepravné prostriedky, mechanizačné zariadenia, logistika v doprave, cestná doprava a preprava, manažment a marketing, právna náuka, strojnictvo, technika administratívy, aplikovaná informatika, účtovníctvo, cvičenia z účtovníctva, odborná prax.

Trieda sa môže v niektorých predmetoch deliť na skupiny. Súčasťou praktického vzdelávania sú cvičenia z jednotlivých predmetov a v druhom ročníku súvislá 10 dňová odborná prax, ktorú žiaci absolvujú vo firmách s odborným zameraním.

Žiaci pracujú so špecializovanými softvérom OMEGA. Praktické vzdelávanie prebieha formou cvičení vo viachodinových blokoch v odborných učebniach – učebne výpočtovej techniky, multimediálne učebne.

Súčasťou praktického vzdelávania je aj 10 dňová odborná prax v druhom a v treťom ročníku, ktorú žiaci absolvujú vo firmách s odborným zameraním. Súčasťou prípravy v odbore je zaradenie účelových kurzov, exkurzií a odborných podujatí, ktoré sú súčasťou učebného plánu a plánu práce školy. Formy vyučovania, prehľad vyučovacích metód, učebné zdroje, kritériá hodnotenia žiakov sú súčasťou učebných osnov jednotlivých predmetov.

Maturitná skúška sa koná v súlade s platnými predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi.

Ďalšie organizačné podrobnosti týkajúce sa účelových kurzov a cvičení sú súčasťou učebného plánu.

4.4 Zdravotné požiadavky na žiaka

Do študijného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdil všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany, hygieny práce a ochrany životného prostredia. Všeobecné zásady pre teoretické a praktické vyučovanie si žiaci osvoja na začiatku školského roka poučením s písomným záznamom. Zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci týkajúce sa konkrétnych praktických cvičení si žiaci osvoja pred začatím každej témy, s nasledovným overením osvojenia poznatkov - preskúšaním.

Vo výchovno-vzdelávacom procese musí výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci vychádzať z platných právnych predpisov - zákonov, vykonávacích vládnych nariadení, vyhlášok a noriem.

V priestoroch určených na vyučovanie žiakov je potrebné utvoriť podľa platných predpisov podmienky na zaistenie bezpečnosti a hygieny práce. Nevyhnutné je poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Výchova k bezpečnej a zdravie neohrozujúcej práci vychádza po dobu štúdia z požiadaviek

platných právnych a ostatných predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok, technických predpisov a slovenských technických noriem). Tieto požiadavky sa musia vzťahovať k výkonu konkrétnych činností, ktoré sú súčasťou odborného výcviku. Tieto požiadavky sa musia doplniť informáciami o rizikách možného ohrozenia, ktorým sú žiaci pri teoretickom a praktickom vyučovaní vystavení vrátane informácií o opatreniach na ochranu pred pôsobením týchto zdrojov rizík (zdravotné riziká a opatrenia pri ručnej manipulácii s bremenom, rizikové faktory súvisiace s mikroklimatickými podmienkami – teplotná záťaž organizmu a pod.).

Priestory pre výučbu musia zodpovedať svojimi podmienkami požiadavkám stanovených v zdravotníckych predpisoch (hygienické požiadavky na priestory, prevádzka školských zariadení, bezpečná prevádzka, používanie strojov, prístrojov a pod.). Nácvik a precvičovanie činností musí byť v súlade s požiadavkami, ktoré upravujú prácu pre mladistvých (napr. Zákonník práce) a v súlade s podmienkami, podľa ktorých môžu mladiství vykonávať zakázané práce z dôvodu prípravy na povolanie. Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- dôkladne a preukázané oboznámenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarnymi predpismi a s technologickými postupmi,
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarnym predpisom,
- používanie ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov,
- vykonávanie stanoveného dozoru na pracoviskách žiakov, pričom sa vymedzia stupne dozoru nasledovne:
- práca pod dozorom si vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby poverenej dozorom, ktorá dohliada na dodržiavanie BOZP a pracovného postupu. Táto osoba musí zrakovo obsiahnuť všetky pracovné miesta tak, aby mohla bezpečne zasiahnuť v prípade porušenia BOZP,
- práca pod dohľadom si vyžaduje prítomnosť osoby poverenej dohľadom kontrolovať pracoviská pred začatím práce a pokiaľ nemôže zrakovo všetky pracoviská obsiahnuť, v priebehu práce ich obchádza a kontroluje.

5 PROFIL ABSOLVENTA

5.1 Charakteristika absolventa

Absolventi skupiny študijných odborov 37 Doprava, pošty a telekomunikácie na stredných odborných školách sú kvalifikovaní pracovníci so širokým profilom, ktorí sú po nástupnej praxi a zodpovedajúcej dobe zapracovania pripravení pre výkon povolania vo svojom odbore.

Absolventi študijných odborov s odbornou praxou sú pripravení pre výkon podnikateľských, technicko-hospodárskych a technických funkcií a ekonomických funkcií, prípadne vysokokvalifikovaných robotníckych povolaní v oblasti dopravy, telekomunikáciách i elektronických komunikáciách a prepravy. V závislosti od regionálnych podmienok a trhu práce si môžu nájsť uplatnenie hlavne v železničnej doprave a preprave, v cestnej doprave, v mestskej hromadnej doprave, v zasielateľských firmách a spoločnostiach, v diaľkovej doprave, v doprave pre vlastnú potrebu, v obchodnej sieti, v organizáciách zaoberajúcich sa prepravnou činnosťou v železničnej, cestnej a kombinovanej doprave, kontrolnou, riadiacou a rôznou komerčnou činnosťou v železničnej a cestnej doprave, a to ako dispečer, garážmajster, vedúci dopravy, referent dopravy (spracovanie grafikonov a cestovných poriadkov, sledovanie hospodárenia s pohonnými hmotami, pneumatikami, náhradnými dielmi, evidovaním a rozborom dopravnej nehodovosti, v oblasti školení a vzdelávania vodičov, v dopravnej kontrole, pre kalkuláciu prepravného a pre styk s verejnosťou a inými dopravnými organizáciami), výpravca, osobný a nákladný pokladník, kalkulant prepravného, reklamant, referent prepravy, plánovač, normovač, dozorca prepravy, dispečer vlakov doprav, sprievodca osobných a nákladných vlakov, vlakvedúci, technik v prevádzke a riadení železničnej dopravy, železničných vlečiek, pracovník v ekonomických zložkách podniku, ako i v oblasti logistiky.

Absolventi môžu nájsť uplatnenie v dopravných službách a v zasielateľských organizáciách zaoberajúcich sa kontrolnou, riadiacou a rôznou komerčnou činnosťou najmä v cestnej doprave. Absolventi sú pripravení vykonávať kvalifikovanú činnosť v oblasti elektrickej trakcie a energetiky v

doprave, zabezpečovacej a oznamovacej techniky v doprave, telekomunikačnej techniky, elektronických komunikáciách a služieb, informačných a sieťových technológiách a údržby a opráv koľajových alebo cestných vozidiel.

Hlavným cieľom študijného odboru je dosiahnuť vysokú flexibilitu uplatnenia absolventa na trhu práce. Zároveň sa absolvent v primeranom rozsahu pripravuje tak, aby po zapracovaní mohol získať certifikáty medzinárodnej úrovne. Absolvent študijného odboru je zároveň pripravovaný pre vysokoškolské štúdium príbuzných odborov na ekonomických, strojárskych a dopravných vysokých školách a univerzitách.

Z týchto dôvodov musí mať absolvent široký odborný profil s nevyhnutným všeobecným vzdelaním, byť dostatočne adaptabilný aj v príbuzných odboroch, logicky myslíaci, schopný aplikovať nadobudnuté základné vedomosti, zručnosti a návyky pri riešení konkrétnych problémov, schopný samostatnej práce i práce v tíme, sústavného samostatného sebazvdelávania s trvalým záujmom o sledovanie vývoja vo svojom odbore štúdiom odbornej literatúry, ovládajúci aj vybrané manuálne zručnosti, prípadne aj vedenia osobného aj nákladného vozidla, je schopný využívať vedecky fundované metódy práce na zodpovedajúcej úrovni a cieľavedome, rozvážne a rozhodne jednať v súlade s právnymi normami a zásadami humanizmu, etiky a demokracie.

Absolventi študijných odborov s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania sú pripravení vykonávať mechanické, elektromechanické a elektrické práce, ktoré súvisia s montážou, prevádzkou, nastavovaním, oživovaním, diagnostikovaním, údržbou a opravami elektronických prvkov a zariadení v telekomunikačnej prevádzke, sú schopní vykonávať práce technického, ekonomického a organizačného charakteru v jednotlivých druhov dopravy a v poštovej prevádzke.

Pre kvalifikované vykonávanie uvedených činností získajú absolventi štúdiom široký odborný profil s nevyhnutným všeobecným vzdelaním, s dostatočnou adaptabilitou na príbuzné odbory, logicky myslíaci, schopní aplikovať nadobudnuté základné vedomosti, zručnosti a návyky pri riešení konkrétnych problémov, schopní samostatnej práce i práce v tíme, sústavného samostatného sebazvdelávania s trvalým záujmom o sledovanie vývoja vo svojom odbore štúdiom odbornej literatúry, ovládajúci aj vybrané manuálne zručnosti. Sú schopní využívať vedecky fundované metódy práce na zodpovedajúcej úrovni a cieľavedome, rozvážne a rozhodne jednať v súlade s právnymi normami spoločnosti a zásadami vlastenectva, humanizmu, etiky a demokracie. Absolventi získajú také schopnosti a vedomosti a flexibilitu svojich schopností, ktoré umožňujú uplatniť sa na pracovnom trhu na Slovensku a v rámci Európskej únie.

Absolvent študijného odboru spĺňa tieto požiadavky

V oblasti všeobecného vzdelania

V oblasti všeobecného vzdelania má absolvent študijného odboru 3760 6 prevádzka a ekonomika dopravy nasledujúce vedomosti, zručnosti a návyky:

- má potrebnú slovnú zásobu a vyjadrovaciu schopnosť v ústnom aj písomnom styku,
- dohovoriť sa v jednom z cudzích jazykov (anglický, nemecký, francúzsky, španielsky, rusky),
- pozná a chápe humanitnú a umeleckú funkciu literatúry a ostatných druhov umenia, ich hlavných vývojových etáp a čít, získa uvedomelé čitateľské návyky,
- pozná dejiny slovenského národa a významných období svetových dejín,
- pozná vývoj ľudskej spoločnosti a spoločenskej výroby,
- ovláda základy stredoškolskej matematiky a ostatných prírodovedných predmetov,
- osvojuje si podstatu prírodných a spoločenských javov poznaním zákonov ktorými ich
- vyjadrujeme, vrátane možností ich využitia na zmenu životných podmienok a riešení praktických úloh v danom odbore,
- pozná základy fyziológie a sociológie a chápe zmysel a metódy ochrany života, životného prostredia a prírody,
- je asertívny.

V oblasti odborného vzdelania

Požadované vedomosti

Absolvent študijného odboru 3760 M prevádzka a ekonomika dopravy v oblasti odborného vzdelania pozná:

- princípy a úlohu dopravy v globálnom pohľade, ako aj na úrovni celoštátnej a regionálnej,
- komplexné problémy dopravného a prepravného procesu a vedieť ich riešiť,
- základné ekonomické pojmy a právne predpisy v doprave,
- zásady ekonomiky, účtovníctva a podnikania v doprave,
- bezpečnostné, protipožiarne, environmentálne a ďalšie súvisiace pracovnoprávne predpisy,
- medzinárodné dohody a zmluvy v doprave,
- základy tovaroznalectva,
- základy colného konania.

Absolvent študijného odboru 3760 M prevádzka a ekonomika dopravy pripravujúci sa na výkon povolania a činnosti v oblasti železničnej dopravy a prepravy ďalej pozná:

- hnacie vozidlá a ich základné konštrukčné riešenia, základné predpisy v železničnej doprave,
- technológiu práce železničných staníc,
- základné druhy zabezpečovacích zariadení a ich obsluhu,
- prepravný proces železníc a jeho organizáciu,
- základné pojmy v železničnej doprave,
- základné prevádzkové predpisy v železničnej doprave,
- spôsoby zostavenia a zabezpečenia chodu vlakov,
- grafikon vlakovej dopravy a jeho konštrukciu,
- technológiu práce staníc,
- základné zmluvy pre prepravu cestujúcich a tovaru vo vnútroštátnej a medzinárodnej preprave.

Absolvent študijného odboru 3760 M prevádzka a ekonomika dopravy pripravujúci sa na výkon povolania v oblasti colnej deklarácie ďalej pozná:

- rozdelenie výrobkov podľa materiálu, použitia a úpravy,
- základné zásady colného, správneho, trestného, devízového a medzinárodného práva,
- základné tlačivá pre colné konanie,
- základné princípy vymeriavania cla z tovaru.

Absolvent študijného odboru 3760 M prevádzka a ekonomika dopravy pripravujúci sa na výkon povolania v oblasti zasielateľstva ďalej pozná:

- náležitosti potrebné na založenie a prevádzkovanie dopravnej a zasielateľskej firmy a má vedomosti hlavne z oblasti občianskeho, obchodného, daňového práva a z oblasti marketingu a manažmentu,
- bezpečnostné protipožiarne a environmentálne predpisy,
- možnosti využitia mechanizačných prostriedkov a zariadení vzhľadom na prepravovaný tovar,
- základnú ekonomickú agendu v oblasti účtovníctva,
- zákony, dohody, predpisy zo všetkých druhov dopravy,
- pohraničné formality, úlohu a význam T – dokumentov a karnetov TIR ako aj povinnosti a zodpovednosť, ktoré vyplývajú z ich používania,
- rôzne druhy poistenia týkajúceho sa cestnej dopravy (povinné poistenie, poistenie proti nehodám, poranenie, životné poistenie, poistenie batožiny) a záruky a povinnosti z nich vyplývajúce,
- doklady vodičov, postup v prípade dopravnej nehody, opatrenia na zabezpečenie dodržiavania zákazov a obmedzení zo strany vodičov,
- základné vedomosti o geografii európskej cestnej siete a sieti v mieste pôsobenia.

Absolvent študijného odboru 3760 M prevádzka a ekonomika dopravy pripravujúci sa na výkon povolania v oblasti cestnej dopravy a prepravy ďalej pozná:

- v základných rysoch členenie konštrukčných uzlov a častí dopravných prostriedkov, vrátane podmienok ich bezpečného prevádzkovania,
- možnosti využitia mechanizačných zariadení v závislosti na druhu prepravovaného tovaru

- hlavné typy zmlúv používaných v cestnej doprave a práva a povinnosti, ktoré na základe nich vznikajú,
- predpisy a povinnosti vznikajúce z Dohovoru o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave a osobnej doprave,
- predpisy a povinnosti vznikajúce z Dohovoru o práci osádok,
- evidenciu prevádzky cestných vozidiel,
- význam a dôsledky Incotermsu,
- pohraničné formality, úlohu a význam T-dokumentov a karnetov TIR ako aj povinnosti a zodpovednosť, ktoré vyplývajú z ich používania,
- rôzne druhy poistenia týkajúceho sa cestnej dopravy (povinné poistenie, poistenie proti nehodám, poraneniu, životné poistenie, poistenie batožiny) a záruky a povinnosti z nich vyplývajúce,
- doklady vodičov, postup v prípade dopravnej nehody, opatrenia na zabezpečenie dodržiavania zákazov a obmedzení zo strany vodičov,
- základnú geografiu európskej cestnej siete a siete v mieste pôsobenia.

Absolvent študijného odboru 3760 M prevádzka a ekonomika dopravy pripravujúci sa na výkon povolania v oblasti logistiky v doprave ďalej pozná:

- základné zákony a predpisy týkajúce sa colného konania,
- spôsoby a zásady vypracovania prepravných zmlúv a ich fakturácie,
- základné druhy a konštrukciu dopravných a prepravných prostriedkov.

Vzdelávací program akcentuje všeobecné vzdelávanie a široko profilujúce odborné vzdelávanie a vytvára tak predpoklady pre celoživotné vzdelávanie a seberealizáciu absolventov jednotlivých odborov.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

5.2 Kompetencie absolventa

Absolvent študijného odboru 3760 M prevádzka a ekonomika dopravy po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje týmito kompetenciami:

5.2.1 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého svojho života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému

prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- určiť zdroje osobného a spoločenského života a ich očakávaný vývoj,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou, prehodnocovať základné zručnosti a sebatvoriť.

Absolvent má:

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- spoľahlivo sa vyjadrovať v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkultúrnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),

- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať a riadiť práce v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

5.2.2 Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- zvoliť komunikatívnu stratégiu adekvátnu komunikačnému zámeru, podmienkam a normám komunikácie,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu
- všeobecného alebo odborného charakteru, zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa), uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,
- ovládať základné – najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky,
- rozumieť gramatickým menej frekventovaným lexikálnym a gramatickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy,
- získať informácie z prečítaného a vypočutého textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu, rozlíšiť základné a vedľajšie informácie), dokázať text zaradiť do niektorých z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- pracovať s Pravidlami pravopisu a inými jazykovými príručkami,
- chápať literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej,
- vytvárať si predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti,
- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov,
- pristupovať k literatúre ako k zdroju estetických zážitkov, uplatňovať estetické a ekologické hľadiská pri pretváraní životného prostredia, podieľať sa na ochrane kultúrnych hodnôt,
- v oblasti jazykovej poznať a používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu včítane vybranej frazeológie

- v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie a skladanie slov), vybrané javy z oblasti štylistiky,
- v oblasti pragmatickej používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,
- s aspektom na strategickú kompetenciu vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné
- vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,
- v oblasti socio-lingvistickej vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-kultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov,
- preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností,
- chápať nutnosť svojho úspešného zapojenia sa do spoločenskej delby práce a oceniť prospešnosť získavania nových spôsobilostí po celý čas života,
- mať základné sociálne návyky potrebné na styk s ľuďmi a prakticky uplatňovať pri styku s ľuďmi spoločensky uznávané normy,
- uvedomovať si svoju národnú príslušnosť a svoje ľudské práva, mať ochotu rešpektovať práva iných ľudí,
- chápať princípy fungovania demokratickej spoločnosti a postupy, ako sa občan môže aktívne zapojiť do politického rozhodovania a ovplyvňovať verejné záležitosti na rôznych úrovniach (štát – región – obec),
- v praxi uplatňovať humanitné zásady vzťahov medzi ľuďmi a ekologické zásady vo vzťahu k životnému prostrediu,
- vytvárať si vlastné filozofické a etické názory ako základ na sústavnejšiu a dokonalejšiu orientáciu pri posudzovaní a hodnotení javov ľudského a občianskeho života,
- rozumieť matematickej terminológii a symbolike (množinovému jazyku a pojmom z matematickej logiky) a správne ju interpretovať a používať z nariadení, zákonov, vyhlášok a matematiky,
- vyhľadávať, hodnotiť, triediť, používať matematické informácie v bežných profesných situáciách a používať pritom výpočtovú techniku a prístupné informačné a komunikačné technológie,
- osvojiť si vyskytujúce sa pojmy, vzťahy a súvislosti medzi nimi, osvojiť si postupy používané pri riešení úloh z praxe,
- cieľavedome pozorovať prírodné javy, vlastnosti látok a ich premeny,
- rozvíjať finančnú a mediálnu gramotnosť,
- rozlišovať fyzikálnu a chemickú realitu, fyzikálny a chemický model,
- vedieť opísať osvojené prírodovedné poznatky a vzťahy medzi nimi, používať správnu terminológiu a symboliku, porozumieť prírodným zákonom,
- aplikovať získané prírodovedné poznatky i mimo oblasti prírodných vied (napr. v odbornom vzdelávaní, praxi, každodennom živote),
- poznať využitie bežných látok v priemysle, poľnohospodárstve a v každodennom živote a ich vplyv na zdravie človeka a životné prostredie,
- chápať umenie ako špecifickú výpoveď umelca, chápať prínos umenia a umeleckého zážitku ako dôležitú súčasť života človeka, vedome vyhľadávať a zúčastňovať sa kultúrnych a umeleckých podujatí, vedieť vyjadriť verbálne svoj kultúrny zážitok, vyjadriť

vlastný názor a obhájiť ho,

- vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a aktívne sa podieľať na ich ochrane,
- prejavovať aktívne postoje k vlastnému všestrannému telesnému rozvoju predovšetkým snahou o dosiahnutie optimálnej úrovne telesnej zdatnosti a vlastnú pohybovú aktivitu spojiť s vedomím potreby sústavného zvyšovania telesnej zdatnosti a upevňovania zdravia,
- uvedomovať si význam telesného a pohybového zdokonaľovania, vnímať krásu pohybu, prostredia a ľudských vzťahov,
- ovládať a dodržiavať zásady prvej pomoci, zabrániť úrazu a poskytnúť prvú pomoc pri úraze, uplatňovať pri športe a pobyte v prírode poznatky z ochrany a tvorby životného prostredia.

5.2.3 Odborné kompetencie

Odborné kompetencie je možné z dôvodu uplatňovania špecifik v jednotlivých študijných odborov vymedziť v rozsahu daného odboru.

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- definovať základné ekonomické pojmy a vzťahy v oblasti dopravy, logistiky a zasielateľstva,
- definovať postup a náležitosti potrebné na založenie a prevádzkovanie firmy a má vedomosti z oblasti občianskeho, obchodného, daňového práva a z oblasti marketingu a manažmentu,
- charakterizovať princípy trhovej ekonomiky,
- riešiť čiastkové ekonomické a prevádzkové úlohy, analyzovať a komentovať základné ekonomické a prevádzkové dokumenty charakterizujúce činnosť podniku,
- poznať zásady účtovníctva, jednoduché kalkulácie nákladov a rozpočty a na základe výsledkov prijímať závery,
- účtovať, respektíve ovládať základy jednoduchého a podvojného účtovníctva a evidencie
- rozlišovať druhy, vlastnosti a možnosti využitia mechanizačných zariadení používaných v skladovom hospodárstve a pri nakladaní a vykladaní dopravných prostriedkov v závislosti od druhu tovaru,
- rozlišovať používanie jednotlivých druhov paliet, kontajnerov a iných druhov prepravných prostriedkov, rozlišovať manipulačné značky,
- zvoliť vhodné druhy obalov, fixačných prostriedkov a metódy upevnenia nákladu na dopravnom prostriedku v závislosti od druhu a množstva tovaru,
- byť schopný posudzovať úžitkovú hodnotu a úžitkové vlastnosti hlavných skupín potravinárskeho a priemyselného tovaru výrobkov, ochranu výrobkov obalom, označovanie kvality a ochranu spotrebiteľa,
- definovať vlastnosti a charakterizovať využitie v praxi pre triedy tovarov, ktoré sa nachádzajú v colnom sadzobníku,
- vyjadrovať sa technicky správne a primerane prostredníctvom odbornej terminológie, strojopisu a technického štýlu v odborných oblastiach,
- popísať základné právne normy a predpisy v ekonomickej doprave,
- vysvetliť a správne používať odbornú terminológiu pre oblasť dopravy, pôšt a telekomunikácií i elektronických komunikácií,
- zhromažďovať, analyzovať a využívať technické, prevádzkové a ekonomické informácie na riešenie úloh v podniku zaoberajúcom sa podnikaním v doprave, logistike a zasielateľstve,
- definovať funkciu hlavných strojových súčiastok a mechanizmov,
- definovať technologické postupy v oblasti dopravy, pôšt a telekomunikácií i elektronických komunikácií s využitím mechanizačných prostriedkov a výpočtovej techniky,

- ovládať problematiku dopravnej a prepravnej sústavy a hospodárskej geografie štátov Európy a vybraných štátov sveta,
- ovládať členenie konštrukčných uzlov a jednotlivých konštrukčných častí príslušných dopravných prostriedkov, vrátane podmienok ich bezpečného prevádzkovania a základov údržby,
- poznať technologické postupy v oblasti dopravy, logistiky a zasielateľstva,
- zvoliť primerané spôsoby a dodržiavať zákonné podmienky prepravy cestujúcich, batožín a nákladu vo vnútroštátnej a medzinárodnej doprave,
- definovať základné elektrotechnické zákony, riešiť elektrotechnické a elektronické obvody, ich aplikáciu v oblasti dopravných prostriedkov, vrátane znalosti základných elektrotechnických meracích prístrojov a meracích a diagnostických metód,
- charakterizovať materiály, ich vlastnosti a využitie, spôsoby výberu a voľby vhodných materiálov na konštruovanie častí i celkov elektronických zariadení a zariadení v doprave,
- definovať podmienky prevádzkovania príslušných dopravných prostriedkov,
- popísať problematiku palív a mazív, vrátane ich skúšok a úprav,
- charakterizovať podmienky a požiadavky zavádzania alternatívnych palív do prevádzky cestných vozidiel,
- popísať členenie konštrukčných systémov a jednotlivých konštrukčných skupín príslušných dopravných prostriedkov, vrátane podmienok ich bezpečného prevádzkovania a základov údržby,
- dodržiavať bezpečnostné, protipožiarne a ďalšie súvisiace pracovno-právne predpisy
- vysvetliť princíp činnosti zabezpečovacej techniky a oznamovacích zariadení a logiku zabezpečovacích systémov z hľadiska bezpečnosti a spoľahlivosti systémov,
- rozlišovať druhy, vlastnosti a možnosti využitia mechanizačných zariadení v doprave a v poštovej prevádzke,
- komunikovať ústne a písomne, dodržiavať zásady komunikácie so zákazníkmi a zásady interpersonálnych vzťahov.
- rešpektovať zásady ochrany človeka a životného prostredia,
- definovať druhy odpadov a vysvetliť ich vplyv na zložky životného prostredia,
- vyhľadávať informácie a orientovať sa v legislatívnych predpisoch týkajúcich sa hospodárenia s odpadmi v doprave.
- ovládať základné pojmy, zákony, vzťahy a pravidlá zo statiky, pružnosti a pevnosti, dynamiky a termomechaniky,
- ovládať hospodársku a dopravnú geografiu štátov Európy,

Absolvent pripravujúci sa na výkon povolania a činnosti v oblasti **prevádzky a údržby cestných vozidiel**, ďalej má poznať:

- systém organizácie a riadenia cestnej dopravy,
- základné normatívy v cestnej doprave,
- členenie cestných dopravných prostriedkov, dopravných ciest, stavieb a zariadení,
- postavenie, úlohy a ciele medzinárodnej cestnej dopravy a legislatívnu úpravu jej vykonávania,
- členenie cestných vozidiel podľa jednotlivých kategórií a usporiadania,
- konštrukčné usporiadanie, princíp a použitie jednotlivých častí cestných vozidiel,
- zákony a vzťahy mechaniky cestných vozidiel a vie ich použiť pri výpočte statického zaťaženia náprav, ťažiska vozidla, hnacej sily a jazdných odporov motorového vozidla a prívěsu a pri výpočte dynamických zaťažení,
- účel, druhy, vlastnosti a konštrukciu rámov, náprav, kolies, bŕzd, pruženia, riadenia, motorov, spojok, prevodoviek, spojovacích a kĺbových hriadeľov, rozvodoviek,
- problematiku palív a mazív, vrátane ich skúšok a úprav,
- elektronické systémy v oblasti riadenia vozidiel, bezpečnosti prevádzky, informačných systémov a komfortu obsluhy,
- podmienky a predpisy týkajúce sa podnikania v cestnej doprave,
- rôzne typy manipulácie s tovarom a nakladacie zariadenia v cestnej a kombinovanej doprave.

Absolvent pripravujúci sa na výkon povolania a činnosti v oblasti **mestskej hromadnej dopravy**, ďalej má poznať:

- systém organizácie a riadenia MHD,
- základné normatívy v MHD,

- konštrukčné usporiadanie, princíp a použitie jednotlivých častí vozidiel MHD,
- účel, druhy, vlastnosti a konštrukciu rámov, náprav, kolies, bŕzd, pruženia, riadenia, motorov, spojok, prevodoviek,
- problematiku pohonných látok MHD,
- elektronické systémy v oblasti riadenia vozidiel, bezpečnosti prevádzky, informačných systémov a komfortu obsluhy.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- aplikovať získané teoretické vedomosti v praktickej činnosti,
- spracúvať a vhodnými metódami hodnotiť potrebné informácie na podnikateľské činnosti s využitím komunikačných a informačných technológií,
- komunikovať prostredníctvom elektronickej pošty a pracovať s webovými stránkami,
- zobraziť a kótovať základné strojové súčiastky,
- správne sa orientovať v prevádzkových predpisoch, normách, technickej dokumentácii a technickej literatúre, vyhľadávať v nich a prezentovať požadované informácie,
- prečítať výrobný výkres súčiastky
- aplikovať vybrané matematické, fyzikálne a chemické postupy pri riešení technických problémov a riešení úloh v hospodárskej praxi,
- vypracovať zadania úloh napodobňujúcich reálnu činnosť dopravcov a prezentovať ich výsledky,
- využívať vedomosti o sieti dopravných ciest na vyhľadávanie trasy prepravy, súčiastok a geometrických telies, zhotovovať technické výkresy vrátane ich kótovania,
- riešiť komplexné problémy dopravného a prepravného procesu,
- viesť základy účtovníctva a evidencie,
- viesť prevádzkovo-ekonomickú agendu firmy
- pripraviť, riadiť, vykonávať, evidovať, kontrolovať a hodnotiť pracovné operácie v doprave, vrátane používania rôzneho náradia, strojov a technologických liniek,
- aplikovať metódy a technológiu diagnostiky, opráv a údržby dopravných prostriedkov, strojov a zariadení,
- pracovať s grafickými programami, má zručnosť vytvárať jednoduché geometrické obrázky a výkresy v technike 2D, tak aby bol u nich vytvorený vedomostný základ, ktorý by tvoril východisko k využívaniu profesionálnych grafických systémov CAD v následnej odbornej praxi,
- komunikovať - získavať informácie a poznatky, pracovať s ľuďmi, viesť dialóg, kultúrne vystupovať, byť pohotový, správne a včas reagovať a rozhodovať sa, spolupracovať v tíme dopravcov,
- pracovať individuálne a v tíme
- používať cudzí jazyk k získaniu informácií z rôznych zdrojov a je schopný ho používať ako prostriedok pre potreby svojho povolania aj v medzinárodnej spolupráci,
- vyhotovovať podnikové písomnosti vecne, jazykovo a formálne správne,
- poznať konštrukčné riešenia vozidiel používaných v doprave a ich efektívne, ekologické a bezpečné prevádzkovanie a opravy,
- spracovať správu o technickom stave vozidla, ako aj o spôsobe a postupe odstránenia zistených chýb a nedostatkov,
- písať desaťprstovou hmatovou metódou,
- vytvárať a spracovávať texty a tabuľky v súlade s platnými normami,
- štylizovať písomnosti právnických a fyzických osôb,
- vecne, jazykovo a formálne správne vyhotovovať písomnosti v papierovej a elektronickej forme,
- využívať informačné technológie pri riešení praktických úloh,
- dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a hygiene práce.
- správne sa orientovať v prevádzkových predpisoch a pomôckach,
- vykonávať technologické postupy, viesť prevádzkovú, ekonomickú, účtovnícku a skladovú evidenciu, vyhotovovať príslušné prevádzkové doklady,

- aplikovať logistické postupy v jednotlivých oblastiach hospodárskeho života,
- uplatniť a použiť diagnostické metódy, metódy opráv a údržby dopravných prostriedkov, strojov a zariadení,

Absolvent študijného odboru technika a prevádzka v doprave, pripravujúci sa na výkon povolania a činnosti v oblasti **prevádzky a údržby cestných vozidiel**, ďalej vie:

- ovládať nákladový princíp stanovenia ceny za prepravu, vie kalkulovať náklady na vozidlo a vypočítať cenu za prepravu,
- vypracovať plány periodickej údržby vozidiel,
- dohodnúť prepravnú zmluvu, najmä so zreteľom na prepravné podmienky,
- spracovať postupy pri preprave nebezpečného tovaru, skazitelných potravín a živých
- zvierat v zhode s medzinárodnými predpismi,
- použiť zákony a vzťahy mechaniky cestných vozidiel pri výpočte statického zaťaženia náprav, ťažiska vozidla, hnacej sily a jazdných odporov motorového vozidla a prívěsu a pri výpočte dynamických zaťažení,
- diagnostikovať vozidlá cestnej dopravy,
- zabezpečiť a organizovať práce v dielňach na opravu vozidiel a na údržbe vozidiel.

Absolvent študijného odboru technika a prevádzka v doprave, pripravujúci sa na výkon povolania a činnosti v oblasti **mestskej hromadnej dopravy**, ďalej vie:

- efektívne využívať trakčné a cestné vozidlá po stránke hospodárskej a bezpečnostnej,
- diagnostikovať vozidlá MHD,
- zabezpečovať a organizovať práce v dielňach na opravu vozidiel a na údržbe vozidiel MHD.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- dôslednosťou a zodpovednosťou pri riešení pracovných povinností,
- samostatnosťou pri práci, samostatným riešením bežných úloh,
- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru,
- kreatívnym myslením,
- schopnosťou integrácie a adaptability,
- organizačnými a komunikatívnymi vlastnosťami,
- prispôsobivosťou v nových pracovných podmienkach,
- vhodným sociálnym správaním a prejavmi,
- sebadisciplínou a mobilitou,
- potrebnou dávkou sebadôvery a pozitívnym prístupom k povinnostiam.

6 UČEBNÝ PLÁN ŠTUDIJNÉHO ODBORU 3760 M DOPRAVNÝ EKONÓM

Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu ŠVP na učebný plán ŠkVP

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, T. Vansovej 32, Prievidza			
Názov ŠkVP	Dopravný ekonóm			
Kód a názov ŠVP	37 doprava, pošty a telekomunikácie			
Kód a názov študijného odboru zameranie	3760 M prevádzka a ekonomika dopravy			
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Forma štúdia	denná			
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk			
Štátny vzdelávací program		Školský vzdelávací program		
Vzdelávacie oblasti Obsahové štandardy	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín celkom	Vyučovací predmet	Počet týž. vyučovacích hodín celkom	Disponibilné hodiny
Všeobecné vzdelávanie	48		58	10
Jazyk a komunikácia	24		28	4
Učenie sa	12	slovenský jazyk a literatúra	12	
Komunikácia				
Zvuková rovina jazyka				
Lexikálna rovina jazyka				
Morfologická rovina jazyka				
Syntaktická rovina jazyka				
Nadvetná syntax				
Sloh				
Jazykoveda				
Práca s informáciami				
Epická poézia				
Epická próza				
Lyrická poézia				

Dramatická literatúra	12	cudzí jazyk	12+4	4
Všeobecné otázky literatúry				
Dejiny umenia a umeleckej literatúry				
Receptívne jazykové činnosti a stratégie				
Produktívne jazykové činnosti a stratégie				
Interaktívne jazykové činnosti a stratégie				
Všeobecné kompetencie				
Jazykové kompetencie				
Sociolingválna primeranosť a výstavba výpovede				
Človek a hodnoty	2		2	
Etická výchova	2	etická výchova/náboženská výchova	2	
Komunikácia				
Dobré vzťahy v rodine				
Dôstojnosť ľudskej osoby				
Etika sexuálneho života				
Etika práce				
Prosociálne správanie				
Náboženská výchova				
Vzťahy a zodpovednosť				
Hodnoty a rozhodnutia				
Identita a poznanie				
Láska a život				
Človek a spoločnosť	5		5	
Ako to vyzerá v historikovej „dielni“		dejepis	2	
Starovek				
Stredovek				
Slovensko v období stredoveku				
Novovek				
Habsburská monarchia v novoveku				
Zrod modernej doby				
Moderný slovenský národ				
Slováci v Rakúsko – Uhorsku				
Prvá svetová vojna a vznik Československa				
Charakteristika československej republiky				

Na ceste k druhej svetovej vojne				
Druhá svetová vojna				
Slovenská republika (1939-1945)				
Konflikt ideológií				
Slovensko v totalitnom Československu				
Vznik a rozvoj Slovenskej republiky (1993)				
Globalizácia				
Človek ako jedinec		občianska náuka	3	
Človek a spoločnosť				
Občan a štát				
Ľudské práva a slobody				
Spoločenský pohyb v jednotlivých oblastiach spoločenského života				
Sociálne napätie v spoločnosti				
Globálne témy v dnešnom svete				
Humanitárna a rozvojová pomoc				
Filozofia a jej atribúty				
Dejinnó-filozofický exkurz				
Religionistika				
Človek a príroda	3		4	1
Mechanika		fyzika	2+1	1
Energia okolo nás				
Elektromagnetické žiarenia a fyzika mikrosveta				
Molekulová fyzika a termodynamika				
Vlastnosti kvapalín a plynov				
Elektrina				
Magnetizmus				
Periodické deje				
Optika				
Atómy a chemické prvky, periodická sústava prvkov				
Chemická väzba a štruktúra látok		chémia	1	
Základy názvoslovia anorganických látok				
Zmesi a roztoky				
Chemické reakcie				
Prvky a anorganické zlúčeniny dôležité v bežnom živote				
Charakteristika a rozdelenie organických látok				
Biolátky				

Matematika a práca s informáciami	6		11	5
Čísla, premenná a počtové výkony s číslami		matematika	6+4	4
Vzťahy, funkcie, tabuľky a diagramy				
Geometria a meranie				
Kombinatorika, pravdepodobnosti a štatistika				
Logika, dôvodenie a dôkazy				
Informácie okolo nás		informatika	1	1
Princípy fungovania digitálnych technológií				
Komunikácia prostredníctvom digitálnych technológií				
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie				
Informačná spoločnosť				
Zdravie a pohyb	8		8	
Zdravie a jeho poruchy	8	telesná a športová výchova	8	
Zdravý životný štýl				
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť				
Športové činnosti pohybového režimu				
Teoretické vzdelávanie	30	Odborné vzdelávanie – povinné predmety	74	18
Svet práce		cudzie jazyky v odbore	6	2
		právna náuka	1	1
Ekonomika podniku		manažment a marketing	2	
Výchova k podnikaniu		ekonomika		6
Pravidlá riadenia osobných financií				
Účtovníctvo podniku	účtovníctvo		2	2
Spotrebiteľská výchova		tovaroznalectvo	1	
Technické vzdelávanie		technické kreslenie	2	1
		mechanizačné zariadenia	2	
		strojníctvo	1	

Doprava		dopravná geografia	3	2
		dopravná sústava	2	
		logistika v doprave	8	2
		cestná doprava a preprava	7	3
		dopravné a prepravné prostriedky	2	1
		colná náuka	2	1
Preprava				
Praktická príprava	26		25	1
Prax		ekonomika	4	
		odborná prax	6	
		účtovníctvo	2	
		cvičenia z účtovníctva	2	
		cestná doprava a preprava	4	
		aplikovaná informatika	5	1
Informačné a komunikačné technológie				
Písomná komunikácia		technika administratívy	4	
Disponibilné hodiny	28	Voliteľné predmety		28
SPOLU	132		132	
Účelové kurzy/Účelové cvičenia				
Účelové cvičenia - (1. roč. , 2. roč.)				
Ochrana života a zdravia		Ochrana života a zdravia	24	
Účelový kurz - (3. ročník)				
riešenie mimoriadnych udalostí, civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy		Ochrana života a zdravia	18	
Kurz pohybových aktivít v prírode				
1. ročník - zameranie na zimné športy		Zimné pohybové aktivity	25	
2. ročník - zameranie na letné športy		Letné pohybové aktivity	25	

UČEBNÝ PLÁN ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU DOPRAVNÁ PREVÁDZKA

Škola (názov, adresa)	Stredná odborná škola, T. Vansovej 32, Prievidza				
Názov ŠkVP	Dopravný ekonóm				
Kód a názov ŠVP	37 Doprava, pošty a telekomunikácie				
Kód a názov študijného odboru	3760 M prevádzka a ekonomika dopravy				
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A				
Dĺžka štúdia	4 roky				
Forma štúdia	denná				
Druh školy	štátna				
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk				
Kategoríe a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	18	16	13	11	58
Jazyk a komunikácia					
slovenský jazyk a literatúra	3	3	3	3	12
cudzí jazyk a), b),	4	4	4	4	16
Človek a hodnoty					
etická výchova/náboženská výchova c)	1	1	-	-	2
Človek a spoločnosť					
dejepis	1	1	-	-	2
občianska náuka	1	1	1	-	3
Človek a príroda					
fyzika f)	1	1	1	-	3
chémia f)	1	-	-	-	1
Matematika a práca s informáciami					
matematika f)	3	3	2	2	10
informatika b), e), f)	1	-	-	-	1
Zdravie a pohyb					
telesná a športová výchova b), e)	2	2	2	2	8
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	15	17	20	22	74
Teoretické vzdelávanie					
dopravná geografia e), f)	3	-	-	-	3
dopravná sústava f)	2	-	-	-	2
technické kreslenie e), f)	2	-	-	-	2
ekonomika d)	2	1	2	1	6
cudzí jazyky v odbore k)	2	2	1	1	6
colná náuka	-	-	2	-	2
tovaroznalectvo	-	1	-	-	1
dopravné a prepravné prostriedky	-	2	-	-	2
mechanizačné zariadenia e)	-	2	-	-	2
logistika v doprave e), d)	-	2	2	4 ¹	8
cestná doprava a preprava d)	-	2	2	3	7
manažment a marketing	-	-	-	2	2
právna náuka	-	1	-	-	1
strojnictvo	1	-	-	-	1
Praktická príprava					
technika administratívy b), e), f)	2	2	-	-	4
ekonomika j)	1	2	1	-	4
cestná doprava a preprava e)	-	-	2	2	4
aplikovaná informatika b), e), f)	-	-	3	2	5

účtovníctvo e), f)	-	-	2	2	4
cvičenia z účtovníctva b), f)	-	-	-	2	2
odborná prax e), f)	-	-	3	3	6
Spolu	33	33	33	33	132
Účelové kurzy					
kurz pohybových aktivít v prírode i)	25	25	-	-	50
kurz na ochranu života a zdravia g)	-	-	18	-	18
účelové cvičenia h)	12	12	-	-	24

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30
Maturitná skúška	-	-	-	1
Časová rezerva (účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie a i.)	7	6	6	6
Účasť na odborných akciách	-	1	1	-
Spolu týždňov	40	40	40	37

Index 1 – z plánovaného počtu hodín sú 2 hodiny cvičení

Poznámky k učebnému plánu:

- Vyučuje sa jeden z jazykov : jazyk anglický, nemecký alebo ruský.
- Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v rozsahu 1 týždennej vyučovacej hodiny v 1. a 2. ročníku. V skupine je najviac 20 žiakov.
- Predmet má charakter teoreticko - praktický. Na praktickej časti sa delí trieda do skupín podľa podmienok školy.
- Predmet možno spájať do viachodinových celkov.
- Predmet sa vyučuje aj v odborných učebniach, v laboratóriách, v dielňach a v teréne. Na cvičeniach, odbornej praxi a odbornom výcviku sa žiaci delia do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov.
- Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín.
- Účelové cvičenia sú súčasťou priezrovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz.
- Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, v rozsahu 5 vyučovacích hodín. Organizuje sa 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy).
- Súčasťou odborného vzdelávania v 2. a 3. ročníku je odborná prax v rozsahu 10 pracovných dní/6 hodín denne na pracoviskách podnikov s príbuznou činnosťou k odbornému zameraniu. Rieši sa formou individuálne uzatvorených zmlúv medzi školou a podnikom. Priebeh praxe sa zachytáva v denníku aktivít, ktoré podpisuje dozorujúci pracovník z podniku.
- Cudzí jazyk v odbore sa vyučuje v jednom z jazykov: anglický, nemecký, ruský jazyk.

7 UČEBNÉ OSNOVY ŠTUDIJNÉHO ODBORU 3760 M PREVÁDZKA A EKONOMIKA DOPRAVY

Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania

Prehľad kľúčových kompetencií	Spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote	Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku	Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách
Prehľad názov predmetov	Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií		
Povinné všeobecnovzdelávacie predmety			
slovenský jazyk a literatúra	*	*	
cudzí jazyk		*	
etická výchova/náboženská výchova	*	*	
dejepis		*	
občianska náuka		*	
fyzika		*	
chémia		*	
matematika		*	
informatika		*	
telesná a športová výchova		*	*
Povinné odborné predmety			
dopravná geografia		*	
dopravná sústava	*	*	
technické kreslenie		*	*
ekonomika	*	*	
cudzie jazyky v odbore		*	
colná náuka		*	*
tovaroznalectvo	*	*	
dopravné a prepravné prostriedky		*	
mechanizačné zariadenia		*	*
logistika v doprave		*	
cestná doprava a preprava		*	*
manažment a marketing	*	*	
právna náuka	*	*	
strojnictvo		*	*
technika administratívy		*	
aplikovaná informatika		*	
účtovníctvo		*	
cvičenia z účtovníctva		*	
odborná prax		*	*
Voliteľné predmety			
Účelové kurzy			

Kľúčové kompetencie predstavujú spoločne uplatňované zásady a pravidlá pri vybraných postupoch, metódach a formách práce, pri organizovaní rôznych slávnostných alebo výnimočných príležitostí, akcií alebo aktivít, mali by podporovať a rozvíjať aktivitu, tvorivosť, zručnosť, učenie žiaka. Výchovné a vzdelávacie stratégie (ďalej len „VVS“) nie sú formulované ako ciele, konkrétne metódy, postupy, pokyny alebo predpokladané výsledky žiakov, ale predstavujú spoločný postup, prostredníctvom ktorého by učitelia doviedli žiakov k vytváraniu alebo ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií.

VVS sú v našom školskom vzdelávacom programe stanovené pre každý vyučovací predmet a pre vybrané kľúčové kompetencie tak, ako to ukazuje tabuľka. Táto stratégia bola odsúhlasená všetkými predmetovými komisiami na škole.

ÚČEBNÉ OSNOVY ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

3760 M PREVÁDZKA A EKONOMIKA DOPRAVY

slovenský jazyk a literatúra

anglický jazyk

nemecký jazyk

1. cudzí jazyk

etická výchova

náboženská výchova

dejepis

občianska náuka

fyzika

chémia

matematika

informatika

telesná a športová výchova

dopravná geografia

dopravná sústava

technické kreslenie

ekonomika

cudzie jazyky v odbore

colná náuka

tovaroznalectvo

dopravné a prepravné prostriedky

mechanizačné zariadenie

logistika v doprave

cestná doprava a preprava

manažment a marketing

právna náuka

strojníctvo

technika administratívy

aplikovaná informatika

účtovníctvo

cvičenia z účtovníctva

odborná prax

8 PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V ŠTUDIJNOM ODBORE 3760 PREVÁDZKA A EKONOMIKA DOPRAVY

Pre vzdelávanie a výchovu v súlade s daným školským vzdelávacím programom je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú všeobecné požiadavky platných právnych noriem a konkrétne požiadavky vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v študijnom odbore 3760 M prevádzka a ekonomika dopravy. Optimálne podmienky, podľa ktorých sa bude realizovať tento školský vzdelávací program sú nasledovné :

8.1 Materiálne podmienky

Vyučovanie je realizované v objektoch Strednej odbornej školy, T. Vansovej 32, Prievidza. Prebieha v objektoch teoretického vyučovania TV1, TV2, dielňach odborného výcviku a v telovýchovných zariadeniach.

Kapacita školy:

Školský manažment:

kancelária riaditeľa školy

kancelária pre sekretariát

kancelárie zástupcu riaditeľa školy

kancelária hlavného majstra odborného výcviku

kabinety výchovných poradcov

Pedagogickí zamestnanci:

Objekt teoretického vyučovania II.

zborovňa pre učiteľov

kabinety pre učiteľov

Objekt teoretického vyučovania I.

zborovňa pre učiteľov

kabinety pre učiteľov

zasadacia miestnosť pre rokovania pedagogickej rady

archív pedagogického úseku

Objekt praktického vyučovania

miestnosti pre majstrov odborného výcviku

Nepedagogickí zamestnanci

kancelária vedúcej technicko – ekonomických činností

kancelárie pracovníkov ekonomického úseku

archív

dielne

sklady

Vyučovacie interiéry :

1. Objekt teoretického vyučovania II.

- učebne pre teoretické vyučovanie – klasické triedy
- učebne pre skupinové vyučovanie
- odborné učebne
- učebne výpočtovej techniky
- šatne

2. Objekt teoretického vyučovania I.

- učebne pre teoretické vyučovanie – klasické triedy
- učebne informatiky a výpočtovej techniky
- jazykové laboratórium
- multimediálne učebne I,II,III
- rysovne
- odborné učebne
- stavebné laboratórium
- pohybové štúdio
- šatne

3. objekty praktického vyučovania – dielne odborného výcviku

- murárska, inštalatárska, stolárska, tesárska, strojárska dielňa a elektrodieselňa,
- šatne pre žiakov

telovýchovné zariadenia

- telocvičňa so šatňami, sprchami a sociálnymi zariadeniami
- kabinet pre učiteľov
- školské ihriská – futbalové, volejbalové, tenisový kurt
- posilňovňa

školská jedáleň

- školská kuchyňa
- školská jedáleň
- kancelária vedúcej školskej jedálne
- sklady

bývalý internát

- kancelárske priestory
- odborné učebne
- ateliér

8.2 Personálne podmienky

- Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program sú v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi nevyhnutnými pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecnovzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program sú v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť majstrov odborného výcviku, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (ekonóm, účtovníčky, referentky, správca, školník, upratovačky), ktorí sa podieľajú na realizácii školského vzdelávacieho programu je v súlade s platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci platných predpisov.
- Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Výchovný poradca je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je poskytovanie odbornej psychologickej a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá.

Práca zamestnancov školy, manažmentu školy a dodržiavanie všeobecne záväzných platných predpisov podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy, krajského školského úradu, štátnej školskej inšpekcie, ministerstva školstva.

Všetky práva a povinnosti zamestnancov vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, vnútorný poriadok školy, vnútorný mzdový predpis).

8.3 Organizačné podmienky

Organizácia vzdelávania a výchovy v študijnom odbore 3760 M prevádzka a ekonomika dopravy je zostavená podľa platnej legislatívy – zákona o výchove a vzdelávaní (školského zákona), štátneho vzdelávacieho programu 37 doprava, pošty a telekomunikácie, vyhláške o stredných školách a o zozname študijných odborov a učebných odborov, v ktorých sa vyžaduje overenie špeciálnych schopností, zručností alebo nadania, pedagogicko – organizačných pokynov na príslušný školský rok.

- Vzdelávanie žiakov je organizované ako štvorročné štúdium. Školský rok sa člení na obdobie školského vyučovania a školských prázdnin. Školský rok sa začína 1. septembra a končí 31. augusta nasledujúceho školského roka. Obdobie školského vyučovania sa člení na školské

polroky . Prvý polrok končí 31. januára príslušného kalendárneho roka a druhý polrok 30. júna príslušného kalendárneho roka. Počas školského roku majú žiaci jesenné, vianočné, polročné, jarné, veľkonočné prázdniny. Termín prázdnin je stanovený MŠ všeobecne záväzným predpisom. Letné prázdniny trvajú od. 1. 7. do 31. 8. V období školského vyučovania môže riaditeľ školy poskytnúť žiakom zo závažných dôvodov (organizačných, prevádzkových) najviac 5 dní voľna.

- Vyučovanie prebieha v 1. až 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov. 7 týždňov predstavuje časová rezerva, ktorá je určená na prázdniny, organizáciu kurzov, exkurzií, športových a odborných podujatí a opakovanie učiva. V štvrtom ročníku vyučovanie trvá 30 týždňov, vzdelávanie končí maturitnou skúškou. Počet týždenných vyučovacích hodín v každom ročníku je 33 hodín.
- V rámci štúdia žiaci absolvujú kurzy vyplývajúce z kompetencií, profilu absolventa a kurzy nevyhnutné pre výkon povolania.
- Do vyučovania sú zaradené odborné exkurzie. Obsah exkurzií vychádza z učebných osnov odboru, uskutočňujú sa pod pedagogickým dozorom, v súlade s dodržiavaním bezpečnosti a ochrany zdravia a sú súčasťou plánu práce školy pre príslušný školský rok.
- V druhom a treťom ročníku štúdia žiaci absolvujú odbornú prax v rozsahu 10 pracovných dní po 6 hodín denne. Uskutočňuje sa vo firmách s odborným zameraním. Prax je organizovaná v termíne prípravy a vykonania maturitných skúšok žiakov končiacich ročníkov.
- Vyučovanie prebieha podľa rozvrhu hodín, ktorý je zostavený podľa psychohygienických zásad. Žiak môže mať v jednom dni najviac osem hodín. Bez popoludňajšej prestávky môže mať najviac sedem vyučovacích hodín. Vyučovanie začína o 7. 50, nultá vyučovacia hodina začína o 7. 00. Časový harmonogram vyučovacích hodín a prestávok je súčasťou školského poriadku.
- Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa školského poriadku. V dokumente sú uvedené práva a povinnosti žiakov, zákonných zástupcov, pravidiel vzťahov s pedagogickými a ďalšími zamestnancami školy, informácie o prevádzke a vnútornom režime školy. Školský poriadok vydáva riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade. Žiaci a v prípade neplnoletých žiakov aj ich zákonní zástupcovia na začiatku školského roka podpisujú v osobitnom zázname oboznámenie so školským poriadkom a jeho rešpektovanie.
- Hodnotenie a klasifikácia školy sa riadi klasifikačným poriadkom, ktorý je samostatnou súčasťou tohto vzdelávacieho programu a súčasťou učebných osnov jednotlivých predmetov.
- Spolupráca s rodičmi sa realizuje osobnou komunikáciou s triednymi učiteľmi, výchovnými poradcami, jednotlivými učiteľmi ako aj manažmentom školy. Sú to pravidelné zasadnutia v rámci triedy, Rady rodičov alebo Rady školy alebo pri neformálnych stretnutiach organizovaných školou. Rodičia môžu využívať spätnú väzbu o výchovno – vzdelávacích výsledkoch prostredníctvom internetovej žiackej knižky a aktuálne informácie prostredníctvom webovej stránky školy.
- Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami sú vypracované ako samostatná príloha v tomto školskom vzdelávacom programe.
- Štúdium končí maturitnou skúškou. Ukončovanie štúdia a organizácia maturitnej skúšky sa riadi platným legislatívnym predpisom a interným harmonogram organizačného zabezpečenia maturitných skúšok v danom školskom roku. Pred začiatkom konania ústnej formy maturitnej skúšky sa žiaci 5 po sebe nasledujúcich dní nezúčastňujú vyučovania.

8.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vytváranie podmienok hygieny a bezpečnosti práce, ochrany zdravia je nevyhnutnou súčasťou celého vyučovacieho procesu. Postupuje sa podľa platných predpisov, nariadení, vyhlášok a noriem. Základné zásady, podmienky a povinnosti :

- Priestory, v ktorých prebieha teoretické a praktické vzdelávanie vyhovujú platným predpisom, technickým normám a vyhláškam
- Žiaci pri nástupe do 1. ročníka absolvujú vstupné školenie bezpečnosti práce, hygieny práce a protipožiarnej ochrany
- Všetci zamestnanci pri nástupe do pracovného pomeru absolvujú vstupné školenie bezpečnosti práce, hygieny práce a protipožiarnej ochrany

- V rámci praktického vyučovania – cvičení, praxe a odbornej praxe a telesnej výchovy sú žiaci na začiatku školského roka preukázateľným spôsobom oboznámení s podmienkami dodržiavania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
- V rámci praktického vyučovania musia žiaci používať ochranné pracovné prostriedky vyplývajúce z jednotlivých pracovných technológií. Za ich používanie je zodpovedný učiteľ praxe alebo majster odborného výcviku. Používanie ochranných pomôcok je pravidelne kontrolované bezpečnostným technikom a manažmentom školy
- V praktickom vyučovaní pri práci so strojmi, prístrojmi a zariadeniami sa žiaci oboznamujú s návodmi na obsluhu, prevádzkovo – bezpečnostnými predpismi, ochranou a starostlivosťou o prístroje. Zodpovedný je učiteľ praxe alebo majster odbornej výchovy.
- Pred každou hromadnou akciou – exkurziami, kurzami, športovými podujatiami sú žiaci vedúcim hromadnej akcie poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, správaní počas podujatia a možnými špecifickými rizikami. Žiaci túto skutočnosť potvrdzujú svojím podpisom. Za poučenie o BOZ je zodpovedný učiteľ, ktorý hromadnú akciu organizuje. Hromadnú akciu po splnení všetkých náležitostí povoľuje riaditeľ školy. Jedno a viacdňové podujatia musia byť súčasťou plánu práce školy na príslušný školský rok. V prípade organizovania neplánovaných podujatí musí byť dodatočne zabezpečené poistenie žiakov počas trvania celej akcie.
- Plán hromadnej akcie obsahuje : názov a zámer akcie, termín, trasu a miesto pobytu, počet účastníkov – počet žiakov, pedagogický dozor, meno vedúceho akcie, miesto a hodinu zrazu, miesto a približnú hodinu návratu, spôsob dopravy, program podujatia, podmienky stravovania, rozpočet a spôsob úhrady, osobitné bezpečnostné opatrenia, súhlas riaditeľa školy
- Pri vzniku školského úrazu vyhotoviť záznam o školskom úraze
- Viešť evidenciu školských úrazov žiakov, ku ktorým prišlo počas výchovno – vzdelávacieho procesu a pri činnostiach organizovaných školou
- V rámci teoretického vyučovania žiaci nesmú prenášať školské zariadenie a vybavenie. Súčasťou týždenníckych povinností v prípade, že sa nemôže využiť špecializovaná učebňa je prenos základných pomôcok do učebni vždy v sprievode učiteľa – CD prehrávač, meotar, dataprojektor, učebnice.

9 PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO – VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V ŠTUDIJNOM ODBORE 3760 M PREVÁDZKA A EKONOMIKA DOPRAVY

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Pri formulovaní požiadaviek pre ich štúdium sme vychádzali z analýzy podmienok školy, analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolania a odborných konzultácii so špecializovanými zamestnancami, pedagogicko – psychologických poradní, prípadne i lekára.

Platná legislatíva označuje názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, so špecifickými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní.

Absolventi študijných odborov 37 Doprava, pošty a telekomunikácie sú kvalifikovaní pracovníci, ktorí sa uplatňujú v praxi ako technicko-hospodárski a odborní technickí pracovníci - technici, dispečeri, kontrolóri kvality, majstri, normovači, projektanti, technickí manažéri prevádzky, prípadne vysokokvalifikovaní robotníci v oblasti dopravy, prepravy, telekomunikácií. Pracujú v dopravných službách a v zasielateľských organizáciách zaoberajúcich sa kontrolnou, riadiacou a rôznou komerčnou činnosťou najmä v cestnej doprave. Nachádzajú uplatnenie aj v oblasti elektrickej trakcie a energetiky v doprave, zabezpečovacej a oznamovacej techniky v doprave, telekomunikačnej techniky, údržby a opráv koľajových alebo cestných vozidiel. Vykonávajú práce technického, ekonomického a organizačného charakteru v jednotlivých oblastiach dopravy a v poštovej prevádzke (mechanické,

elektromechanické a elektrické práce súvisiace s montážou, prevádzkou, nastavovaním, oživovaním, diagnostikovaním, údržbou a opravami elektronických, prvkov a zariadení).

Strední technicko-hospodárski pracovníci môžu pracovať v oblasti dopravy, pôšt a telekomunikácií v rozmanitom pracovnom prostredí – vonku (premenlivé počasie, hluk), aj vnútri v kancelárskom prostredí s rozdielnymi nárokmi na fyzický a zdravotný stav pracovníkov.

Zdravotný stav uchádzačov o štúdium a vhodnosť štúdia posudzuje všeobecný lekár pre deti a dorast.

Telesné postihnutie

Pre väčšinu študijných odborov 37 sa vyžaduje dobrý zdravotný stav uchádzačov s nenarušenou pohyblivosťou, v dôsledku zvýšeného rizika pri práci so strojmi sú potrebné dobré zmyslové orgány, neprípustné sú záchvatové stavy. Niektoré práce možno vykonávať posediačky v dielňach, kanceláriách, tieto môžu vykonávať aj osoby s narušenou pohyblivosťou dolných končatín, musia byť však manuálne zruční. Niektoré práce v poštovej prevádzke sú nenáročné na fyzický a zdravotný stav zamestnancov, sú preto vhodné aj pre osoby so zdravotným postihnutím. Vo všeobecnosti sa študijné odbory 37 Doprava, pošta a telekomunikácie neodporúčajú žiakom s telesným postihnutím.

Zrakové postihnutie

V dôsledku zvýšeného rizika pri práci v oblasti dopravy nie sú študijné odbory 37 vhodné pre uchádzačov s vážnym zrakovým postihnutím, slabšie poruchy zraku korigované okuliarmi sú prípustné, osobitne mimo výrobných podnikov. Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.

Sluchové postihnutie

V oblasti dopravy, osobitne pri obsluhu strojov a zariadení je zvýšené riziko pri práci, preto nie sú študijné odbory 37 vhodné pre uchádzačov s vážnymi poruchami sluchu, menej závažné poruchy korigované kompenzačnými pomôckami sa pripúšťajú osobitne pri výkone prác vnútri, v malých dielňach, kanceláriách. Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.

Špecifické poruchy učenia

Záleží od individuálneho prípadu, od typu poruchy a úrovne jej kompenzácie. Vzhľadom na vysoké nároky študijných odborov 37 na študijné predpoklady žiakov (technická predstavivosť, matematická zručnosť, čítanie a príprava technickej dokumentácie), treba zvážiť ich vhodnosť pre žiakov s dyslexiou, dysgrafiou a dyskalkúliou. Vhodnosť študijných odborov pre žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia treba konzultovať so špeciálnymi pedagógmi a psychológmi.

Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)

Žiakov zo SZP je vhodné integrovať do SŠ, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon príslušných povolaní. Integrácia musí zahŕňať ich aktivizáciu, motiváciu, pestovanie pozitívneho vzťahu k práci, povolaniu, osvojenie pracovných návykov, rozvoj profesijných záujmov. V spolupráci školy s územnou samosprávou a ÚPSVaR možno získať pre žiakov príspevok na školské pomôcky, na cestovné, ubytovanie, stravovanie.

Mimoriadne nadaní žiaci

Je spoločensky prospešné, ak sa o tieto študijné odbory uchádzajú technicky nadaní žiaci so záujmom o prácu v oblasti dopravy, pôšt a telekomunikácií. Výučba sa u nich môže organizovať formou individuálnych študijných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie (možnosť absolvovania odboru v skrátenom čase, príprava na ďalšie vzdelávanie v nadväznom študijnom odbore, prípadne príprava na podnikanie v relevantnej oblasti).

Integrácia žiakov so ŠVVP musí spĺňať nasledovné požiadavky:

- rodičia maloletého podajú žiadosť o integráciu, doloženú vyjadrením odborníkov
- integrácia musí byť prerokovaná v pedagogickej rade školy
- žiaci majú vypracovaný Návrh na prijatie žiaka so ŠVVP do strednej školy
- žiaci budú integrovaní do bežných tried,

- žiaci budú pravidelne konzultovať výchovno-vzdelávacie problémy s výchovným poradcom, psychológom, špeciálnym pedagógom a triednym učiteľom,
- všetci žiaci bez výnimky (aj bežní žiaci) budú dodržiavať školský poriadok.

Integrácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Tento vzdelávací program je otvorený pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú nasledujúce kritériá:

- žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný,
- najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
- neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
- vyučovací jazyk školy je iný, než jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

V našich podmienkach ide predovšetkým o problémy so žiakmi so sociálne slabých rodín, ktorým je potrebné pomôcť pri integrácii do nášho občianskeho a profesionálneho života. Aj my hľadáme metódy na zníženie negatívneho dopadu dysfunkčných sociálnych podmienok na osobnostný, vzdelávací a profesionálny vývin detí a mládeže, s hrozivými následkami, a to so stupňovaním negatívneho stavu vo všetkých aspektoch ich života (chudoba, nevzdelanosť, nezamestnanosť, sociálna patológia, zlý zdravotný stav).

Častá neúspešnosť žiakov v bežnom systéme vzdelávania je tiež dôsledkom sociálne nerozvinutého znevýhodneného prostredia, ktoré nedostatočne stimuluje a nevytvára podmienky pre rozvoj takých vlastností a schopností, ktoré by ich motivovali k výkonu, pestovali záujem vzdelávať sa, pracovať a byť úspešní. U týchto žiakov absentuje domáca príprava na vyučovanie, rodičia sa nezaujímajú o vzdelávanie svojich detí.

Integrácia tejto skupiny žiakov musí spĺňať nasledovné požiadavky:

- budú integrovaní do bežných tried s ich vzdelávanie a príprava budú individuálne sledované. Využijú sa všetky dostupné motivačné prostriedky na ich zapojenie sa do vzdelávacieho procesu, bude im poskytované nevyhnutné doučovanie a individuálna konzultácia,
- pravidelne budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská,
- škola bude intenzívne spolupracovať aj odborom sociálnej starostlivosti (sociálni zamestnanci – kurátori) a Pedagogicko – psychologickou poradňou
- škola bude intenzívne spolupracovať najmä s rodičmi tak, že bude organizovať stretnutia (neformálne) učiteľov vrátane výchovnej poradkyne, žiakov, rodičov, majstrov OV počas ktoré budú žiaci prezentovať svoje názory a požiadavky, aby sa mohli operatívne riešiť,
- škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti,
- všetci žiaci bez výnimky (aj bežní žiaci) budú dodržiavať školský poriadok.

Integrácia a vzdelávanie nadaných žiakov

Škola vytvára v súlade so svojim profilom aj podmienky pre rozvoj nadaných žiakov.

Pre mimoriadne nadaných žiakov platia tieto úpravy:

- žiaci budú začlenení do bežných tried
- umožní sa im štúdium väčšieho počtu voliteľných predmetov, ako aj ďalších cudzích jazykov,
- podľa potreby budú navštevovať výchovného poradcu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská (za podmienok výskytu istých anomálií v ich správaní),
- vo výučbe týchto žiakov budeme využívať nadštandardné vyučovacie metódy a postupy, budú zapájaní do problémového a projektového vyučovania, umožní sa im práca na vlastných projektoch,

- škola bude spolupracovať s rodičmi,
- škola bude týmto žiakom priebežne sprostredkovať informácie o ďalších možnostiach vzdelávania a môže im umožniť aj aktívnu spoluprácu s vysokou/vysokými školami.
- všetci žiaci bez výnimky (aj bežní žiaci) budú dodržiavať školský poriadok.

10 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV ŠTUDIJNÉHO ODBORU 3760 M PREVÁDZKA A EKONOMIKA DOPRAVY

Systém kontroly a hodnotenia výkonov je neoddeliteľnou súčasťou výchovno – vzdelávacieho procesu, pri ktorom sa interpretujú výsledky žiaka. Cieľom hodnotenia je poskytnúť spätnú väzbu. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Skúšanie a hodnotenie žiakov je jedným z kritérií hodnotenia pedagogických zamestnancov a systému vnútroškolskej kontroly.

Systém kontroly vzdelávacích výsledkov pozostáva :

▪ skúšanie žiakov

Počas skúšania zisťujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Meriame výkon. Zisťujeme čo žiak vie a čo nevie, čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom. Skúšanie realizujeme priebežne na vyučovacích hodinách alebo súhrnne po ukončení tematického celku alebo ku koncu školského roka. Spôsoby – individuálne (odpoveď, prezentácia, analýza), skupinovo, frontálne. Formy – ústne, písomné, (didaktické testy, písomné cvičenia, úlohy), praktické (cvičenia, zadania, projekty, simulácie)

▪ hodnotenie žiakov

Pri hodnotení posudzujeme výsledok vyučovacieho procesu. Preverovaním porovnáваме výsledok činnosti žiaka podľa určených kritérií , požiadaviek, noriem, vzorcov. Počas štúdia hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi. Hodnotenie môže byť vyjadrené rôznymi formami – slovom, číslom, známku, percentami.

Pravidlá hodnotenia žiakov :

- hodnotenie zameriavame a formulujeme objektívne a pozitívne
- žiak má právo vedieť čo sa bude hodnotiť a akým spôsobom
- žiak sa hodnotí na základe miery splnenia stanovených kritérií
- známka z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania
- klasifikuje sa iba prebrané a precvičené učivo
- žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva
- súborné písomné práce sú žiakom oznámené vopred
- pri klasifikácii sa využíva platná klasifikačná stupnica
- žiak by mal byť v priebehu polroka vyskúšaný z jedného vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou jedna vyučovacia hodina týždenne minimálne dvakrát, z toho aspoň raz ústne. V predmetoch s hodinovou dotáciou vyššou ako jedna hodina týždenne by mal byť žiak v priebehu polroka vyskúšaný minimálne trikrát, z toho aspoň raz ústne
- učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a klasifikácie. Po ústnom vyskúšaní oznámi výsledok ihneď. Výsledok hodnotenia písomných skúšok a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 14 dní
- počet kontrolných písomných prác stanovujú učebné osnovy. Jednotlivé druhy písomných skúšok sú rozvrhnuté rovnomerne. V jednom dni môžu žiaci písať len jednu skúšku uvedeného druhu.

- hodnotíme nasledovné :
  - prácu v škole : pripravenosť na vyučovanie, aktívne zapojenie sa do výučby, prezentácia vedomostí, zručností a kompetencií.
  - vzdelávacie výstupy : podľa kritérií hodnotenia
  - domácu prípravu
  - práce žiakov : didaktické testy, písomné práce, úlohy, eseje, cvičenia, praktické cvičenia, projekty, skupinové projekty, prípadové štúdie, laboratórne cvičenia, prezentácie, súťaže, hry, simulácie a situačné štúdie, výrobky, činnosti, a pod.

Žiak na konci prvého a druhého polroku je hodnotený takto:

- prospel s vyznamenaním – ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako chváľitebný, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“
- prospel veľmi dobre - ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá stupeň prospechu horší ako dobrý, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 2, 0 a jeho správanie je hodnotené ako „veľmi dobré“
- prospel – ak nemá stupeň prospechu nedostatočný ani v jednom povinnom predmete
- neprospel – ak má z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške stupeň nedostatočný

▪ **hodnotenie kľúčových kompetencií:**

Kľúčové kompetencie budú hodnotené vyučujúcim v každom predmete na konci 1. a 3. štvrťroka školského roka. Každý vyučujúci si pripraví vlastný systém a škálu hodnotenia kľúčových kompetencií a zverejní ich žiakom v úvode školského roka.

▪ **klasifikácia žiakov**

Je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov žiaka. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky. Vymedzenie klasifikačných stupňov sa opiera o hodnotenie podľa výkonových kritérií.

Prospech žiaka je v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný týmito stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chváľitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Vyučovacie predmety etická výchova, náboženská výchova sa neklasifikujú. V katalógovom liste a na vysvedčení žiaka sa uvedie „absolvoval/a“.

Ak má žiak alebo jeho zákonný zástupca pochybnosti o správnosti hodnotenia, môže požiadať riaditeľa školy o komisionálne preskúšanie žiaka. Na základe kritérií hodnotenia sa uskutoční preskúšanie žiaka po doručení jeho žiadosti riaditeľovi školy. Komisionálne skúšky prebiehajú v súlade s právnymi predpismi.

Ak nemožno žiaka vyskúšať a klasifikovať v riadnom termíne, žiak sa neklasifikuje a riaditeľ školy určí na jeho vysúšanie a klasifikovanie náhradný termín a to spravidla tak, aby sa klasifikácia mohla uskutočniť najneskôr do dvoch mesiacov od riadneho termínu klasifikácie.

Maturitná skúška sa môže opakovať v zmysle právnych predpisov.

▪ **správanie žiakov**

Posudzuje sa v škole v rámci vyučovania, mimoškolskej činnosti, na verejnosti,

spoločenských podujatiach a aktivitách, odbornom výcviku, súťažiach. Práva a povinnosti žiakov sú uvedené v školskom poriadku.

Správanie žiaka je klasifikované týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Správanie žiakov je riešené výchovnými opatreniami. Patria sem :

- pochvaly za vzorné správanie, vzorné plnenie si plnenie si povinností alebo statočný čin,
- pokarhanie od triedneho učiteľa, majstra odborného výcviku, riaditeľa školy, podmienené vylúčenie zo štúdia, vylúčenie zo štúdia – ak sa žiak nespráva v súlade s etickými normami a školským poriadkom.

Všetky výchovné opatrenia sú triednym učiteľom prejednávané so žiakom. Prerokávajú sa v pedagogickej rade a v písomnej forme sa oznamujú zákonným zástupcom. V prípade opakovaných a závažných priestupkov sa rodičia žiaka pozývajú na osobné stretnutie s výchovným poradcom a triednym učiteľom. Výchovné opatrenia sa zaznamenávajú do katalógového listu žiaka, neuvádzajú sa na vysvedčení.

- **klasifikácia a hodnotenie žiakov so ŠVVP** sa robí s prihliadnutím na stupeň poruchy. Vyučujúci rešpektujú doporučená špeciálneho pedagóga a psychologických vyšetrení žiaka. Uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania žiaka. Využívajú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výkony. Prípadné problémy konzultujú a riešia v spolupráci s odborníkmi, žiakmi a rodičmi.

Hodnotenie vzdelávacích výstupov a kľúčových kompetencií v konkrétnom predmete je uvedené v osnovách tohto predmetu.

11 UKONČOVANIE ŠTÚDIA V ŠTUDIJNOM ODBORE 3760 M PREVÁDZKA A EKONOMIKA DOPRAVY

Po ukončení štúdia hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa konkrétného školského vzdelávacieho programu formou maturitnej skúšky. Cieľom maturitnej skúšky je overenie komplexných vedomostí a zručností, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolání a odborných činností na ktoré sa pripravujú. Maturitná skúška je zásadným vzdelávacím výstupom sumatívneho hodnotenia našich absolventov.

Vykonaním MS získajú absolventi na jednej strane odbornú kvalifikáciu a kompetenciu vykonávať pracovné činnosti v danom povolaní a na druhej strane majú možnosť ďalšieho vzdelávania na vyššom stupni. Získané maturitné vysvedčenie potvrdzuje v plnom rozsahu ich dosiahnuté kompetencie – odbornú kvalifikáciu.

Témy maturitnej skúšky

Témy MS pripravujú predmetové komisie. Ich príprava sa bude riadiť platnými predpismi o maturitnej skúške.

Každá téma má:

- vychádzať z výkonových štandardov kompetenčného profilu absolventa konkrétného odboru,
- uplatňovať hľadisko akumulácie vedomostí viacerých odborných predmetov obsahovo príbuzných,
- vychádzať z rozsiahlejších tematických celkov viacerých odborných predmetov (komplexnosť obsahu vzdelávania),
- umožniť a podporiť využitie všetkých podporných učebných zdrojov (pomôcky, písomné materiály, informácie a údaje, atď.) pre splnenie danej témy,
- umožniť preverenie schopnosti žiaka využívať vedomosti a intelektuálne schopnosti

získané počas štúdia na posúdenie konkrétneho odborného problému, ktorý je daný v téme MS,

- dodržiavať pravidlo zrozumiteľnosti, konzistentnosti a komplexnosti tak, aby náročnosť, vecný a časový rozsah tém boli pre žiaka optimálne, primerané a zvládnuteľné na danom stupni vzdelania,
- jednotlivé podtémy a ich formulácia musí byť jasná, jednoznačná, v logickom slede od riešenia jednoduchého problému k zložitejšiemu javu v závislosti od problému alebo situácie, ktoré sa majú v téme MS riešiť. Podtémy sú aplikačného charakteru a dopĺňajú informácie, ktoré žiak v priebehu štúdia odborných a všeobecnovzdelávacích predmetov daného odboru získal.

Pre hodnotenie ústneho prejavu na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Kritériá hodnotenia ústneho prejavu (prezentácia prejavu)
Výborný	Rečníkovi bolo dobre rozumieť. Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. Prejav bol výzvou k diskusii.
Chváľitebný	Kontaktoval sa s poslucháčmi. Rečníkovi bolo dobre rozumieť. Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. Prejav mohol byť výzvou k diskusii.
Dobrý	Čiastočne sa kontaktoval s poslucháčmi. Rečníkovi bolo niekedy zle rozumieť. Prejav nemal výraznú hlavnú myšlienku. Príklady boli uplatnené iba niekedy. Slovná zásoba bola postačujúca. Vyskytovali sa jazykové chyby a chyby v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná. Prejav nebol výzvou k diskusii.
Dostatočný	Rečníkovi bolo zle rozumieť. Prejav nebol presvedčivý. Ústny prejav bol zle štruktúrovaný, hlavná myšlienka bola nevýrazná. Príklady boli nefunkčné. Slovná zásoba bola malá. Vyskytovali sa časté chyby v jazyku a chyby v stavbe vety. Dĺžka prejavu nezodpovedala téme.
Nedostatočný	Rečníkovi nebolo vôbec rozumieť. Prejav nebol presvedčivý a zaujímavý. Chýbala hlavná myšlienka. Chýbali príklady. Slovná zásoba bola veľmi malá. Vyskytovali sa veľmi časté chyby v jazyku, stavba vety nebola správna. Dĺžka prejavu bola veľmi dlhá/krátka, zmysel vystúpenia nebol jasný

Pre hodnotenie výsledkov vzdelávania v odbornej časti maturitnej skúšky sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň hodnotenia	Výborný	Chválitebný	Dobrý	Dostatočný	Nedostatočný
Kritériá hodnotenia					
Porozumenie téme	Porozumel téme dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel téme
Používanie odbornej terminológie	Používal samostatne	Používal s malou pomocou	Vyžadoval si pomoc	Robil zásadné chyby	Neovládal
Vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede	Vyjadroval sa výstižne, súvisle a správne	Vyjadroval sa celkom výstižne a súvisle	Vyjadroval sa nepresne, niekedy nesúvisle, s chybami	Vyjadroval sa s problémami, nesúvisle, s chybami	Nedokázal sa vyjadriť ani s pomocou skúšajúceho
Schopnosť praktickej aplikácie teoretických poznatkov	Správne a samostatne aplikoval	Celkom správne a samostatne aplikoval	Aplikoval nepresne, s problémami a s pomocou skúšajúceho	Aplikoval veľmi nepresne, s problémami a zásadnými chybami	Nedokázal aplikovať
Pochopenie praktickej úlohy	Porozumel úlohe dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel úlohe
Voľba postupu	Zvolil správny a efektívny postup	V podstate zvolil správny postup	Zvolil postup s problémami	Zvolil postup s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny postup ani s pomocou skúšajúceho
Výber prístrojov, strojov, zariadení, náradia, materiálov, surovín	Zvolil správny výber	V podstate zvolil správny výber	Zvolil výber s problémami	Zvolil výber s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny výber ani s pomocou skúšajúceho
Organizácia práce na pracovisku	Zvolil veľmi správnu organizáciu	V podstate zvolil dobrú organizáciu	Zvolil organizáciu s problémami	Zvolil organizáciu s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvládol organizáciu
Kvalita výsledku práce	Pripravil kvalitný produkt/činnosť	V podstate pripravil kvalitný produkt/činnosť	produkt/činnosť s nízkou kvalitou	Pripravil produkt/činnosť s veľmi nízkou kvalitou	Pripravil nepodarok
Dodržiavanie BOZP a hygieny pri práci	Dodržal presne všetky predpisy	V podstate dodržal všetky predpisy	Dodržal predpisy s veľkými problémami	Dodržal iba veľmi málo predpisov	Nedodržiaval predpisy

Materiálne a priestorové podmienky pre vykonanie maturitnej skúšky

Budú konkretizované v rámci prípravy tém pre maturitné skúšky. Budú v súlade so štandardom, ktorý predpisuje ŠVP a doplnený podľa podmienok a špecifik konkrétnych odborov.